

**MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI DÖRDÜNCÜ SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN EŞLİK DERSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ
(GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

Kardelen Yıldırım

**YÜKSEK LİSANS TEZ ÖNERİSİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ŞUBAT, 2020

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren dört (4) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Kardelen
Soyadı : Yıldırım
Bölümü : Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
İmza :
Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Eşlik Dersine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi (Gazi Üniversitesi Örneği)
İngilizce Adı : Examination of the Opinions of Senior Year Students of the Department of Music Education Towards the Accompaniment Course (Sample of Gazi University)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Kardelen Yıldırım

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Kardelen Yıldırım tarafından hazırlanan “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Eşlik Dersine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi (Gazi Üniversitesi Örneği)” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Mehlika DÜNDAR

(Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Başkan: Doç. Dr. Mehmet Akpınar

(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Üye: Doç. Dr. Vasfi Hatipoğlu

(Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi:

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

2017 yılında kaybettiğimiz canım dedem Memiş OKAY'a

TEŞEKKÜR

Araştırma süresi boyunca çalışmalarımda büyük bir sabır ve titizlikle bana yol gösteren, bilgi ve tecrübesiyle beni yönlendiren, her zaman her anlamda ilgisini ve desteğini esirgemeyen değerli danışmanım Prof. Mehlika DÜNDAR'a, bilgi, fikir ve önerileriyle tez çalışmama önemli katkılar sağlayan sevgili halam Dr. Öğretim Üyesi Aysen ŞİMŞEK KANDEMİR'e, araştırmamın her evresinde benden yardım ve desteklerini esirgemeyen değerli arkadaşlarım Sevinç APAYDIN ve Seda KESKİN'e, beni yetiştirip bugünlere getiren, hayatımın her evresinde olduğu gibi bu yolda da beni yalnız bırakmayan, maddi manevi destek olan, her zaman bana olan güvenlerini ve sevgilerini derinden hissettiğim canım aileme sonsuz teşekkürler...

Kardelen YILDIRIM

ANKARA, 2020

**MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI DÖRDÜNCÜ SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN EŞLİK DERSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ**

(GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

(Yüksek Lisans Tezi)

Kardelen Yıldırım

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Şubat, 2020

ÖZ

Bu araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda, eşlik dersinin teorik ve uygulamalı çalışmalarının sonuçlarını saptamak, öğrencilerin aldıkları ders doğrultusunda daha donanımlı yetişmelerini sağlamak, müzik öğretmeni adaylarının ileriki meslek yaşantılarında okul şarkılarına eşlik yapabilme durumlarına ışık tutmak ve bunların sonucunda bir çözüm önerisi sunmak amacı ile yapılmıştır. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinin betimsel türüne örnektir. Araştırmada, 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda okuyan 46 dördüncü sınıf öğrencisinin Eşlik Dersine yönelik görüşlerini saptamak amacıyla 31 sorundan oluşan anket uygulanmıştır. Yapılan anket sonucunda elde edilen veriler SPSS 22 ile değerlendirilmiştir. Öncelikle Cronbach α ile anketin güvenilirliği ölçülmüş ardından öğrenci görüşlerine ait frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları tablolara yansıtılarak yorumlanmıştır. Daha sonra ana probleme ve her bir alt probleme ait kurulan hipotezler değişkenlerin kategorik olması nedeniyle ki-kare testi ve gözelerdeki gözlenen frekans sayısının 5 den küçük olması durumunda ise Fisherexact testi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının dönemlik ve haftalık ders saati süresini yetersiz buldukları, derste düzenli bir metod kullanmadıkları, derste verilen

alışmaları seviyelerine uygun buldukları, ders sırasında bir öğrenciye dūřen uygulama sūresini yetersiz buldukları, öğrencilerin bir parçaya piyano eşliği yazabilme, deşifre çalabilme, parçayı transpoze edebilme ve doğaçlama piyano eşliği yapabilme konularında kendilerini yeterli bulmadıkları ve ileriki meslek yaşantılarında kullanabilecekleri bir repertuara sahip olmadıkları ortaya ıkmıştır.

Anahtar Kelimeler :Mūzik Eęitimi, Piyano, Eřlik, Eřlik Dersi

Sayfa Adedi : 77

Danışman : Prof. Mehlika DÜNDAR

**EXAMINATION OF THE OPINIONS OF SENIOR YEAR STUDENTS
OF THE DEPARTMENT OF MUSIC EDUCATION TOWARDS THE
ACCOMPANIMENT COURSE**

(SAMPLE OF GAZI UNIVERSITY)

(M.S Thesis)

Kardelen Yıldırım

GAZI UNIVERSITY

INSTITUTE EDUCATIONAL SCIENCES

February, 2020

ABSTRACT

This research aims to determine the results of the theoretical and practical studies of the accompaniment course in accordance with the opinions of the senior year students of the Department of Music Education, to ensure that the students are better equipped in line with the lessons they take, to shed light on the status of being able to accompany the school songs in their future professional lives and to suggest a solution. The study is an example of the descriptive type of quantitative research methods. In this study, a questionnaire consisting of 31 questions was applied to determine the opinions of 46 senior year students attending the Music Education Department of Gazi University in 2018-2019 academic year. The data obtained from the survey was evaluated with SPSS 22. Firstly, the reliability of the questionnaire was measured with Cronbach, subsequently the frequency (f) and percentage (%) distributions of the students' opinions were interpreted by reflecting them in the tables. Then the hypotheses of the main problem and each sub-problem were analyzed by chi-square test because the variables were categorical and Fisher exact test if the observed frequency number in the cells was less than 5. As a result of the research, it was found that music teacher candidates found the period and weekly course hours insufficient, they did not use a regular method in the course, they found the studies given in the course appropriate to their level, they found the application time per student to be

insufficient during the course, the students did not find themselves sufficient to write piano accompaniment, play deciphering, transposing and improvising piano accompaniment on a piece and they did not have a repertoire that they could use in future professional life.

KeyWords : Music Education, Piano, Accompaniment, Accompaniment Course

PageNumber : 77

Supervisor : Prof. Mehlika DÜNDAR

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU.....	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZ.....	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLO LİSTESİ.....	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.2. Alt Problemler	4
1.3. Araştırmanın Amacı	4
1.4. Araştırmanın Önemi.....	4
1.5. Varsayımlar	5
1.6. Sınırlılıklar.....	5
1.7. Tanımlar	6
BÖLÜM II.....	7
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. Eğitim.....	7
2.2. Sanat Eğitimi	7
2.3. Müzik Eğitimi.....	8
2.4. Çalgı Eğitimi.....	8
2.5. Müzik Eğitimi Lisans Programı'nda Piyano Eğitimi	9
2.6. Eşlik.....	10
2.7. Piyanoda Eşlik.....	10
2.8. Müzik Eğitimi Lisans Programı'nda Armoni ve Eşikleme Dersi.....	11

BÖLÜM III	12
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	12
BÖLÜM IV	16
YÖNTEM	16
4.1. Araştırmanın Modeli	16
4.2. Evren ve Örneklem	16
4.3. Verilerin Toplanması.....	16
4.4. Verilerin Analizi.....	17
4.4.1. Ki-Kare Testi.....	17
4.4.2. Güvenirlilik Analizi.....	17
BÖLÜM V	19
BULGULAR VE YORUMLAR	19
5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar	20
5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar	23
5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar.....	27
5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar	31
5.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar.....	36
5.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar	38
5.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar.....	42
BÖLÜM VI	46
SONUÇ VE ÖNERİLER	46
6.1. Sonuçlar	46
6.2. Öneriler.....	48
KAYNAKLAR	50
EKLER	53
EK 1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Eşlik Dersine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi (Gazi Üniversitesi Örnekleme) Anket Formu	54

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. <i>Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Eşlik Dersine Yönelik Görüşleri</i>	19
Tablo 2. <i>Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Eşlik Dersini Kaç Dönem Aldınız?</i>	20
Tablo 3. <i>Almış Olduğunuz Eşlik Dersinin Dönem Süresi Sizce Yeterli Midir?</i>	20
Tablo 4. <i>Sizce Eşlik Dersi Kaç Dönem Olmalıdır?</i>	21
Tablo 5. <i>Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Eşlik Dersini Haftada Kaç Saat Aldınız?</i>	21
Tablo 6. <i>Almış Olduğunuz Eşlik Dersinin Haftalık Ders Saati Süresi Sizce Yeterli Midir?</i>	22
Tablo 7. <i>Sizce Eşlik Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?</i>	22
Tablo 8. <i>Birinci Alt Probleme Ait Frekans Dağılımı</i>	23
Tablo 9. <i>Eşlik Dersinde Verilen Çalışmalar Seviyenize Uygun Mudur?</i>	24
Tablo 10. <i>Eşlik Dersinde Verilen Parçalar Batı Müziği Çeşitliliği Açısından Yeterli Midir?</i>	24
Tablo 11. <i>Eşlik Dersinde Verilen Parçalar Türk Müziği Çeşitliliği Açısından Yeterli Midir?</i>	25
Tablo 12. <i>Eşlik Dersinde Seçilen Parçalar İlköğretim ve Ortaöğretim Öğrencilerine Öğretilebilecek Düzeyde Midir?</i>	26
Tablo 13. <i>İkinci Alt Probleme Ait Dağılımı</i>	27
Tablo 14. <i>Eşlik Dersinde Verilen Teorik Çalışmalar Sizce Yeterli Midir?</i>	27
Tablo 15. <i>Eşlik Dersinde Verilen Uygulamalı Çalışmalar Sizce Yeterli Midir?</i>	28
Tablo 16. <i>Derste Verilen Teorik Çalışmaları Uygulamalı Çalışma Düzeyine Aktarabiliyor musunuz ?</i>	29

Tablo 17. <i>Eşlik Dersinde Yapılan Uygulamalı Etkinlikler Sırasında Bir Öğrenciye Düşen Süre Sizce Yeterli Midir?</i>	29
Tablo 18. <i>Derste Uygulanması Beklenen Etkinlikler Eşlik Yapabilme Hedef ve Davranışları Kazandırmada Sizce Ne Ölçüde Yeterlidir?</i>	30
Tablo 19. <i>Üçüncü Alt Probleme Ait Dağılım</i>	31
Tablo 20. <i>Sizce Piyano Dersi İle Eşlik Dersi Ne Ölçüde Paralellik Göstermektedir?</i>	32
Tablo 21. <i>Aldığınız Piyano Eğitimi İçerik Ve Kapsam Bakımından Eşlik Çalmaya Yönelik Bilgi Ve Becerilerinizi Geliştirmede Sizce Yeterli Mi?</i>	32
Tablo 22. <i>Piyano Eğitiminde Kazandığınız Bilgi ve Becerileri Eşlik Dersinde Ne Ölçüde Uygulayabiliyorsunuz?</i>	33
Tablo 23. <i>Sizce Armoni ve Eşlikleme Dersi İle Eşlik Çalma Dersi Ne Ölçüde Paralellik Göstermektedir?</i>	34
Tablo 24. <i>Aldığınız Armoni ve Eşlikleme Eğitimi İçerik ve Kapsam Bakımından Eşlik Çalmaya Yönelik Bilgi ve Becerilerinizi Geliştirmede Sizce Yeterli mi?</i>	34
Tablo 25. <i>Armoni ve Eşlikleme Eğitiminde Kazandığınız Bilgi ve Becerileri Eşlik Dersinde Ne Ölçüde Uygulayabiliyorsunuz?</i>	35
Tablo 26. <i>Dördüncü Alt Probleme Ait Dağılım</i>	36
Tablo 27. <i>Eşlik Dersinde Sürekli Ve Düzenli Olarak Kullandığınız Bir Metod Var Mı?</i>	36
Tablo 28. <i>Eşlik Dersinde Kullanılan Öğretim Metodları Sizce Ne Ölçüde Yeterlidir?</i>	37
Tablo 29. <i>Beşinci alt probleme ait dağılım</i>	38
Tablo 30. <i>Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Bir Parçaya (Okul Şarkıları, Marşlar vb.) Piyano Eşliği Yazabilme Açısından Kendinizi Ne Ölçüde Yeterli Görüyorsunuz?</i>	38
Tablo 31. <i>Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Notasıyla İlk Defa Karşılaştığınız (Deşifre) Bir Parçaya (Okul Şarkıları, Marşlar vb.) Piyano İle Eşlik Yapabilme Açısından Kendinizi Ne Ölçüde Yeterli Görüyorsunuz?</i>	39
Tablo 32. <i>Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Gördüğünüz Bir Parçaya (Okul Şarkıları, Marşlar vb.) Doğaçlama Piyano Eşliği Yapabilme Açısından Kendinizi Ne Ölçüde Yeterli Görüyorsunuz?</i>	40

Tablo 33. <i>Bir Parçayı (Okul Şarkıları, Marşlar vb.) Başka Bir Notaya Aktarma (Transpoze) Açısından Kendinizi Ne Ölçüde Yeterli Görüyorsunuz?</i>	41
Tablo 34. <i>Eşlik Dersinde Edinilen Eşikleme Bilgi ve Becerilerini Öğretmenlik Uygulaması (Staj) Sürecinde Etkili Bir Biçimde Kullanabiliyor Musunuz?</i>	41
Tablo 35. <i>Altıncı Alt Probleme Ait Dağılım</i>	42
Tablo 36. <i>Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Herhangi Bir Repertuar Oluşturdunuz Mu?</i>	43
Tablo 37. <i>Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Oluşturulan Repertuar Sizce Ne Ölçüde Yeterlidir</i>	43
Tablo 38. <i>İleriki Meslek Yaşantınızda Kullanabileceğiniz Bir Repertuara Sahip Misiniz?</i> 44	
Tablo 39. <i>Yedinci Alt Probleme Ait Dağılım Tablosu</i>	45

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

% Yüzde

f Frekans

YÖK Yüksek Öğretim Kurumu

BÖLÜM I

GİRİŞ

“Müzik, insana duyup düşündüklerini seslerle anlatma olanakları veren bir ‘dil’dir” (Say,2001, s. 17).

“Sanat olarak müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirip, düzenlenmiş uyumlu/uylaşımli seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür” (Uçan, 1996, s. 16).

Bunların doğrultusunda müzik, insanın duygu, düşünce, kültür birikimi ve yaşayış biçimini belirli bir düzen ve uyum içinde seslerle estetik bir biçimde ifade etmektir, diyebiliriz.

Müzik eğitimi, bireyde kendi yaşantısı yoluyla zihinsel ve bedensel özelliklerini buluşturarak müziksel davranış kazandırma sürecidir (Uçan,1994; Uçan,2005; Demirci,2009).

Piji (2007)' ye göre müzik eğitimi, bireyde müzikal duyarlılığın geliştirilmesi, değişen ve gelişen ortamda müzik ile ilgili seçimlerde bilinçli davranışların sağlanması, müzik kültürünün geçmişten geleceğe doğru aktarılması amacını taşımaktadır. Bu amaçlara ulaşılabilmesi için önemli görülen bir boyut müzik eğitiminin kalitesidir. Müzik eğitiminin kalitesi, müzik öğretmenliği eğitiminin kalitesine bağlıdır (s. 113).

Ülkemizde müzik öğretmenliği eğitimi, Eğitim Fakülteleri bünyesinde verilmektedir. Eğitim süresi ise dört yılı kapsamaktadır. Müzik eğitimi programı, pedagojik formasyon, genel kültür-genel yetenek ve mesleki alan bilgisi olarak üç başlıkta ele alınabilir. Ancak bu temel ilkeler bir araya gelerek daha kapsamlı bir eğitim gerçekleştirilebilir. Bu sayede öğretmen adayı kendini her yönden geliştirmiş olup, mesleki yeterliliklerini kazanabilecektir.

Eğitim fakültelerinin m¼zik eğitimi b¼l¼mleri, ilkokul, ortaokul ve lise dengi okullara m¼zik ¼đretmeni yetiştiren okullardır. Bu okullardaki temel amaç; m¼zik ¼đretmenliđi formasyonuna sahip, eğitsel m¼ziđi iyi bilen, m¼ziksel işitme-okuma-yazması gelişmiş, sesini doğru ve g¼zel kullanan, genel m¼zik eğitiminde kullanılabilir ¼đretmen ve ¼đrenci çalgılarını yeterli d¼zeyde çalabilen, bu arada evrensel ve ulusal m¼zik t¼rleri ile ilgili yeterli d¼zeyde bilgi birikimine sahip olan m¼zik ¼đretmenleri yetiştirmektir

(Kutluk,1996, s. 2-3).

M¼zik ¼đretmenliđi eğitiminin alana ¼zg¼ yaratıcılığa d¼n¼k en ¼nemli boyutlarından birisi, eğitim m¼ziđinde besteleme ve eşlikleme becerisidir. M¼zik ¼đretmenliđi Anabilim Dalı programlarında uygulanan “Armoni-Kontrpuan ve Eşlik” dersi ise ihtiyaca cevap verecek biçimde bu alanda bilgi ve beceri kazandırmaya y¼nelik olarak d¼zenlenmiř kuramsal ve uygulamalı y¼n¼ bulunan en ¼nemli derslerin başında gelmektedir (Tunç,2009, s. 4).

M¼zik eğitimi b¼l¼mlerinin m¼zik ¼đretmeni yetiştirmeye ve m¼zik eğitimine y¼nelik birçok hedefi vardır. En ¼nemli hedeflerden biri m¼zik ¼đretmeni adaylarının çalgı çalabilme durumları ve çalgılarını m¼zik eğitiminin gerçekteştirileceği durumda etkili ve aktif bir şekilde kullanabilme becerilerini ortaya koymaktır.

Kutluk (1996) ‘a g¼re m¼zik eğitiminde ¼nemli hedeflerden birisi çokseslilik duygusunun verilmesidir. Bir ezginin, uygun bir armonizasyon içinde eğitsel ve sanatsal değerinin artacağı bir gerçektir. Bir ezgiyi çalarken, s¼ylerken, o ezgiye uygun bir armonizasyon ile eşlik yapmanın tam olarak m¼mk¼n olduğu en uygun çalgı ise piyanodur (s. 56).

M¼zik eğitimi kurumlarında verilen piyano eğitimi bireye sadece piyano çalabilmeyi ¼đretmekle kalmayıp piyanonun m¼zik ¼đretmenliđi mesleği gereğince ne kadar faydalı ve uygulanabilir olabileceğini kavraması bakımından da ¼nemlidir. Ç¼nk¼ bir m¼zik ¼đretmeni m¼zik derslerinde verilen ezgilere yaptığı eşliklerle ¼đrenciyi hem g¼d¼lemiř ve dersi aktif hale getirmiş hem de ¼đrenciye çok sesli duyma yetisini kazandırmış olur (Kalkanoğlu, 2007, s. 10).

Anlaşılacağı gibi, ana çalgımız dahil olmak üzere m¼zik eğitimini ilgilendiren hemen hemen her m¼zik dersinde piyano ve piyanoda yapılan ezgili eşliklerden yararlanılmıştır. ¼rneđin m¼zik ¼đretmeni adaylarına verilen işitme eğitimindeki solfejlere piyano ile eşlik etme, armoni derslerinde çok sesli oluşturulan ezgilere eşlik etme ve solo karakterli bir çalgıyı icra ederken piyano ile yapılan eşlikler ezgilerin tamamlayıcısı konumunda olmuş, m¼zikte bir b¼t¼n elde etmemize olanak sağlamıştır. Bunların doğrultusunda M¼zik Eğitimi Anabilim Dallarında verilen eşlik dersi b¼y¼k bir ¼nem arz etmektedir.

Bir müzik öğretmeninde bulunması gereken önemli özelliklerden biri verilen bir ezgiye doğaçlama eşlik yapabilme becerisidir. Müzik öğretmenin doğaçlama eşlik yapabilmesi için belirli bir bilgi birikimine sahip olması gerekir (Kalkanoglu, 2007, s. 13).

Bir müzik öğretmeni kendisinden beklenen eşikleme yetisini Armoni ve Eşikleme dersi ile kazanmaktadır. Böylelikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda, müzik öğretmeni adaylarının ileriki meslek yaşantıları göz önünde bulundurularak, eşlik yapabilme becerilerinin geliştirilmesine bilhassa önem verilerek gerekli altyapı ve bilgi birikimi oluşturulabilmesi için çalışmaların ve düzenlemelerin artırılması, aynı zamanda Armoni ve Eşikleme dersine gerekli önemin verilmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

“Müzik dersinde öğretilecek şarkılara piyano ile eşlik edilmesi, müzik öğretmenin bu alandaki bilgi ve becerisini kullanmasına bağlıdır. Bu nedenle müzik öğretmeni adaylarının, mesleğe başladıklarında eşlik alanında yeterli olabilmeleri için, eşlik yapabilme becerilerini eğitim sürecinde geliştirmeleri gerekmektedir” (Piji,2007, s. 114).

Eşlik yapabilmekteki bilgi ve beceri birikimini kazandırmak için müzik eğitimi süreci boyunca müzik öğretmeni adayının bu alandaki çalışmaları gerek ders saati süresinin yeterliliğiyle, gerek yapılan eşlik çalışmalarının ve kullanılan kaynakların çeşitliliğiyle, teşvik edilmesinin önem arz ettiği düşünülmektedir.

Bu doğrultuda müzik öğretmeni adaylarının eşlik yapabilmek için ihtiyaçları olan bilgi ve beceriler eşlik dersi ile verilmektedir denilebilir. Yapılan tüm bu açıklamalar doğrultusunda müzik öğretmeni adaylarının eşlik yapabilme becerilerini ne ölçüde kazandıklarının belirlenmesi oldukça önem arz etmektedir.

1.1.Problem Durumu

Her ne kadar literatürde eşlik dersinin önemine yönelik çalışmalar yapılmış olsa da, bu çalışmanın, müzik öğretmeni adayı olan öğrencilerin eşlik becerilerinin geliştirilmesi için önemli bir yere sahip olan Eşlik dersinin daha verimli bir şekilde işlenmesi, öğrencilerin derse yönelik görüşlerinin belirlenmesi ve derse yönelik gerekli düzenlemelerin yapılması konusuna ışık tutacağı düşünülmektedir.

Bu düşünceden yola çıkılarak “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersine yönelik görüşleri nelerdir?” problem cümlesi ortaya çıkmıştır. Ana problem

cümlesi belirlendikten sonra, çalışma içinde irdelenmesi planlanan alt problemler aşağıda sıralanmıştır.

1.2.Alt Problemler

Çalışmada Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin;

- Eşlik dersinin dönem ve haftalık ders saati yeterliliği hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eşlik dersinin içeriği-kapsamı hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eşlik dersinin ders içi çalışmaları hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eşlik dersinin Armoni ve Eşlikleme, Pişano Eğitimi dersleriyle olan bağlantısı hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eşlik dersinde çalışılan öğretim metodlarının yeterliliği ve verimliliği hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eşlik dersi öğretim süreci sonunda elde ettikleri bireysel donanımları hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuarın yeterliliği hakkındaki görüşleri nelerdir? Sorularına cevap aranması hedeflenmiştir.

1.3.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, yukarıda ana problem ve alt problemler olarak sıralanan hedef sorular dikkate alınarak Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda, eşlik dersinin teorik ve uygulamalı çalışmalarının sonuçlarını saptamak, müzik öğrencilerinin ileriki meslek yaşantılarında okul şarkılarına eşlik yapabilmek durumlarına ışık tutmak ve bunların sonucunda bir çözüm önerisi sunmak amaçlanmıştır.

1.4.Araştırmanın Önemi

Ana problemi, alt problemleri ve amacı açıklanan bu araştırma, dördüncü sınıf öğrencilerinin ders içi teorik ve uygulamalı çalışmalarının saptanması, öğrencilerin aldıkları ders doğrultusunda daha donanımlı yetişebilmeleri, öğretmenlik mesleğine bu bilgileri aktarabilmeleri ve ileriki meslek yaşantılarına sağlayacağı katkı açısından önem taşımaktadır. Öğretmenlik mesleğinin en önemli yanı, öğretmenin öğrenciye aktarabildiklerinin hem kendisine hem de öğrenciye olan katkısıdır. İcra edilen bu meslekte

tek yönü değil karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. Eğitim sonucunda ortaya çıkan verim sadece öğretmene değil aynı zamanda öğrenciye de aittir. Daha önce de ifade edildiği gibi müzik ile ortaya çıkan eğitim, insanda duygu, düşünce, kültür birikimini ve yaşayış biçimini hem zihinsel hem de bedensel özelliklerle bir araya getirmesini sağlamaktadır. Dolayısı ile araştırmamız, öğretmenlik mesleğini tercih etmiş olan Müzik Eğitimi öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda eşlik dersinin içeriği ve öğrencilerin bireysel donanımlarını saptamak açısından da önem taşımaktadır.

1.5.Varsayımlar

- Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik çalgısı olarak piyanoyu kullandıkları,
- Araştırmaya katılan öğrencilerin, eşlik çalmayla ilgili temel bilgi ve becerileri armoni ve eşlikleme ile piyano eğitimi derslerinde edindikleri,
- Veri toplama araçlarının araştırma için geçerli, güvenilir ve amacına uygun olduğu,
- İzlenen yaklaşımın ve kullanılan araştırma yönteminin problem çözümüne ve belirlenen amaçlara uygun olduğu,
- Araştırmaya katılan öğrencilerin, araştırmaya kendi istekleri ile katıldıkları,
- Araştırmaya katılan öğrencilerin anket formunda yer alan sorulara içten cevaplar verdikleri varsayılmıştır.

1.6.Sınırlılıklar

Araştırma, ne kadar Türkiye’de tüm Müzik Eğitimi öğrencilerini hedeflemiş olsa da, öğrencilerin çok geniş bir coğrafi alan içine olması, araştırmacının ekonomik ve zaman kısıtlamasının bulunması çalışmanın sınırlılıklarını oluşturmuştur.

Araştırma;

- Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı,
- 2018 – 2019 Eğitim-Öğretim yılı Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencileri,
- Eşlik çalgısı olarak piyano seçimi,

Araştırmacının;

- Olanakları,

- Maddi imkanları ile sınırlıdır.

1.7.Tanımlar

Eşlik: Belirli bir melodi ile armoni oluşturan ve bir ya da birkaç partiye bölüştürülen sesler bütünüdür (Say, 1985, 2. cilt, s.489).

Eşlik Dersi: Üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinde okutulan, öğrencilerin okul şarkılarına eşlik edebilme becerilerini geliştirmelerine yönelik derstir.

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı: İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardır (Kutluk, 1996).

Müzik Eğitimi Lisans Programı: Ortaöğretim ve ilköğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla hazırlanmış programdır (Say, 2010, s. 536).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla belli amaçlara göre kasıtlı, istendik değişim ve gelişim meydana getirme sürecidir (Ertürk,1972; Fidan,1998, s. 12).

Bu tanımın yanında birçok ünlü düşünürde eğitim ile ilgili tanımlama yapmıştır. Kant'a göre eğitim, insanın mükemmelleştirilmesidir. J. S. Mill'e göre eğitim, bireyin kendisi ve başkaları için bir mutluluk aracıdır. H. Spencer'a göre eğitim, iyi yaşam olanakları sağlayan etkinliklerin tümüdür (Tezcan,1996, s. 5).

Böylece eğitimin gerçekleştirmesi gereken bir görevi olduğu ifade edilebilir. Bu görev, bireyin davranışlarında kasıtlı değişim yoluyla kişisel, ekonomik, sosyal, kültürel ve toplumsal yönden gelişim sağlamasına yardımcı olmaktır.

2.2. Sanat Eğitimi

Sanat eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandıran, estetik duyarlılığını geliştiren, düşünme gücünü arttıran, bireyin kişiliğinin gelişimini sağlayarak bilişsel ve devinişsel yanlarının yanında duyuşsal ve sezışsel yönlerinin gelişmesine katkı sağlayan bir süreçtir. Aynı zamanda bu eğitim bireyin sanatsal yaratma olgusunu tanımaya yönelik sürece ışık tutmaktadır (Buyurgan ve Buyurgan, 2012; Gökaydın, 1990, s. 12; Uçan, 2005 s.125; Uçan, 2018, s. 46).

2.3. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, kişilerin kendi hayatları aracılığıyla belli amaçlar güderek, temelde bir müziksel davranış kazandırma, kazandırılan bu davranışları müziksel olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir (Say, 2009, s. 360-361; Uçan, 2018).

Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin sağlıklı, düzenli, etkili, verimli ve daha yararlı olması beklenir (Uçan, 2018 s. 11).

Uçan'a (2018) göre müzik eğitimi; "genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi" olmak üzere üç ana türe ayrılır.

"Genel müzik eğitimi, müzikle ilişkisi ne olursa olsun meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program ayrımı gözetmeksizin herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir "insanca-uygarca yaşam" için gerekli asgari ortak-genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar.

Özengen müzik eğitimi, müziğin bir koluna, dalına veya bütününe özengence (amatörce) ilgisi, isteği ve yatkınlığı olan, müziği kendisi için bir hobi alanı olarak gören, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar.

Mesleki müzik eğitimi ise, müzik alanının bir bütünü, bir kolunu, dalını, o bütün kol veya dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, o bütünün, kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları, yetenekleri, birikimi kazandırmayı amaçlar."

Kalkanoğlu (2007), müzik eğitimi "sanat eğitiminin", çalgı eğitimi ise "müzik eğitiminin" temel boyutlarından birini oluşturmakta olduğunu ve çalgı eğitiminin yapılmadığı durumlarda müzik eğitiminin önemli bir boyutunun eksik kalacağını düşünmektedir.

2.4. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, zihin ve kasların birlikte çalışarak meydana getirdikleri psikomotor davranışların bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarla desteklenerek, bir çalgıyı öğrenebilme, geliştirebilme, teknik ve müzikal açıdan etkili bir biçimde kullanabilme

boyutunda, çalgısal düzeyde yeni davranışlar kazandırma sürecidir (Coşkuner, 2007, s. 2; Kurtuldu, 2005, s. 261; Yağışan, 2008, s. 11).

Coşkuner' e (2007) göre çalgı eğitiminin amacı, müzikalite ve teknik bakımdan gelişmiş öğrenciler geliştirmenin yanında çalgılarını müzik öğrenimleri ve meslek yaşantılarında işlevsel bir şekilde kullanabilen bireyler yetiştirmektir (s. 2).

Bütünsel bir eğitim süreci olarak nitelendirebileceğimiz çalgı eğitimi, mesleki müzik eğitiminin de önemli bir parçasıdır. Mesleki müzik eğitimi kurumlarında bir ders olarak gerçekleştirilen çalgı eğitimi, bu kurumların amaçları doğrultusunda farklı program ve kapsamlarda yürütülmektedir. Bu çerçevede müzik öğretmenliği mesleğinin önemli bir alanı olarak çalgı eğitimi, eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dallarında uygulamalı, zorunlu bir ders olarak gerçekleştirilmektedir (Konakçı, 2010, s. 41).

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda öğrenim gören öğrenciler, yaylı, nefesli, tuşlu, mızraplı ve vurmali çalgılardan birini seçmektedirler. Tuşlu çalgılardan olan piyano, ses sınırı genişliği, hem solo hem de eşlik çalgısı olma özelliği gösterdiğinden diğer çalgılardan daha ön plandadır.

2.5. Müzik Eğitimi Lisans Programı'nda Piyano Eğitimi

YÖK'ün 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren yürürlüğe giren lisans programında, piyano eğitimi dersi, zorunlu olarak Piyano Eğitimi I - Piyano Eğitimi II olmak üzere I. ve II. yarıyıllarda verilmekte olup diğer yarıyılar için seçmeli ders olarak alınabilmektedir. Piyano Eğitimi ders içeriği, piyano çalgısını tanıma, piyanonun kullanım alanlarını ve literatürünü inceleme, teknik alıştırmalar, etütler, majör ve minör dizi çalışmaları, kadans çalışmaları ve eşlikli okul şarkılarının seslendirilmesi gibi konuları kapsamaktadır (YÖK, Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, 2018).

Piyano, müzik eğitimcileri tarafından müziği çalma, dinleme ve okuma becerilerini kazanma, müziği anlama, müzik bilgisi oluşturma ve diğer müzik çalışmalarına temel oluşturma bakımından en evrensel ve en temel çalgı olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle piyano eğitimi, müzik programlarının vazgeçilmez bir parçasıdır (Dağdeviren, 2006, s. 311).

Piyano eğitimi, müzik öğretmeni yetiştirme işinin başlangıcından itibaren, müzik öğretmenliği programlarında önemli bir yere sahiptir. 1924'te Musikî Muallim Mektebi'nin kuruluşundan

itibaren, 1998’de yürürlüğe girip günümüzde de uygulanmakta olan ‘Müzik Öğretmenliği Lisans Programı’na değin piyano eğitimi kesintisiz sürdürülen ‘temel bir çalgı’ konumundadır (Aydiner, 2008, s.1-2).

Piyano başlı başına bir çalgı olmanın dışında, müzik eğitiminin birçok alanında kullanılması gereken bir çalgıdır. Bu niteliğinden yola çıkarak piyano, solo bir çalgı olmanın yanı sıra en çok tercih edilen bir eşlik çalgısıdır (Petenkaya, 2006, s. 3).

Yönetken’e (1996) göre müzik öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve yararlı çalgı piyanodur. Piyano, sabit perdeli, entonasyon sorunu olmayan, ses sınırı geniş, her türlü hız ve çevikliğin mümkün olduğu, kulak eğitimine en uygun ve aynı zamanda armonik bir eşlik çalgısıdır (s. 69).

2.6. Eşlik

Bilgin (1998) eşliği, bir kompozisyonun ana melodisini ya da ses partisini ön plana çıkarmak, ona içerik ve derinlik kazandırmak amacıyla yapılan yardımcı parti ya da partiler olarak tanımlamaktadır.

Say (1985) ise eşliği “belirli bir melodi ile armoni oluşturan ve bir ya da birkaç partiye bölüştürülen sesler bütünüdür.” olarak tanımlamıştır (s. 489).

Şarkıların bir çalgı ile eşlikli öğretilmesi, öğrencinin şarkıyı doğru ezgi ile söylemesini, işitme yeteneğinin gelişmesine, çok sesli duymaya ve çok sesli kavramının gelişmesine yardımcı olur (Bilgin ve Şaktanlı, 2007, s. 21).

2.7. Piyanoda Eşlik

Piyanoda ile yapılan eşliklerde, müzik öğretmenleri öğrencilerle birlikte müzik yapmak, onları aynı tempo ve ton içinde tutmanın yanında şarkı söylerken öğrencilerin piyanoyu dinlemelerini sağlayarak onlara çok seslilik duygusunu kazandırmış olurlar (Zuckmayer, Cangal& Atalay, 1976, s.11-13).

Tuğcular (1992) okul müzik eğitiminde müzik öğretmenleri bir eşlik çalgısı olan piyanoyu ezgiye destek, ezgiye eşlik ve dinleti amacıyla her fırsatta kullanmaları gerektiğini belirtmiştir.

Piyanosuyla okul şarkılarına eşlik edebilen bizzat kendisi çalarak müzik dinletme gibi etkinliklerde bulunan öğretmen, dersini zevkle izlenir hale getirdiği gibi öğrenciye beğeni de kazandırmış olur (Ercan, 1990).

2.8. Müzik Eğitimi Lisans Programı'nda Armoni ve Eşlikleme Dersi

2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren yürürlüğe giren, YÖK'ün hazırladığı yeni program ile birlikte Armoni- Kontrpuan-Eşlik olan dersin adı Armoni ve Eşlikleme dersi olarak değişip, bu ders III. ve IV. yarıyılıda verilmeye başlanmıştır (YÖK, Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, 2018).

YÖK'e göre Armoni ve Eşlikleme I dersi, majör ve minör tonalite bilgisi; akorların oluşumu ve çevrilmeleri; dar serimde dört sesli, majör-minör akor bağlantıları (plagal, otantik, tam kadans) ve bu bağlantılarla piyanoda eşlik modellerini oluşturma, beş ses aralığındaki ezgilerin armonik analizi ve bu ezgilere piyano ile uygun çevrimlerde blok akorlar kullanarak eşlik oluşturma kazanımlarını hedefler. Armoni ve Eşlikleme II dersi ise yan dereceler kullanımı, kırık genişletilmiş kadans bağlantıları, marş armoni, yedili ve dokuzlu akorlar ve kullanımı, bir oktav ve daha büyük ses aralığındaki ezgilerin armonik analizi ve bu ezgilere piyano ile eşlik oluşturma; okul şarkılarının armonik analizi ve piyano ile eşliklenmesi, düzeyine uygun deşifre ezgilere basit eşlik yapılması gibi kazanımları hedefler (YÖK, Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, 2018).

Durmaz'a (2009) göre, Eşlik dersi, Piyano Eğitimi, Müziksel İşitme-Okuma-Yazma ve Armoni-Kontrpuan-Eşlik derslerindeki teorik ve pratik bilgilerin kaynaştırılarak okul şarkılarını doğaçlama ya da yazılı olan eşlik partilerini çalma davranışını kazandırmayı amaçlar (s.13).

Alanında yeterli bilgi birikimine sahip ve başarılı müzik öğretmenleri yetiştirmede Armoni ve Eşlik dersinin yeri yadsınamaz derecede önemlidir. Bir müzik öğretmeni, okul şarkısı, marşlar vb. bir parçaya piyano eşliği yazabilme, notasıyla ilk defa karşılaştıkları (deşifre) bir parçaya piyano ile eşlik yapabilme, karşılaştıkları bir parçayı başka bir notaya aktarabilme (transpoze) ve bir parçaya doğaçlama piyano eşliği yapabilme açısından yeterli donanıma sahip olmalıdır. Sahip olunması gereken bu donanım ise Armoni ve Eşlikleme dersinde kazanılmaktadır.

BÖLÜM III

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konu ile ilgili olan ve kaynakça oluşturabilecek araştırmalara yer verilmiştir.

Kutluk, Ö. (1996) tarafından hazırlanan “Okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme becerisinin geliştirilmesi üzerine bir çalışma” adlı yüksek lisans tezinde, müzik öğretmeni adaylarının, piyanoyu bir eşlik çalgısı olarak kullanabilme becerilerinin nasıl geliştirileceği incelenmiştir. Bunun için, öncelikle eşlik sanatı ve müzik eğitimi çeşitli boyutlarıyla araştırılmış, Türk ve batı müziği armonisi, okul müzik eğitiminde kullanılan tona ve modal yapıdaki şarkılar ve şarkılara yazılmış eşlikler incelenmiştir. Altı müzik eğitimi bölümünden, konuyla ilgili on bir öğretim elemanının sözlü olarak görüş ve önerileri alınmıştır. Alınan yanıtlardan, öğrencilerin pratik eşlik yapabilmelerinde, piyano çalabilme ve armoni bilgilerinin en önemli etkenler olduğu sonucuna varılmış ve kolaydan zora doğru sıralanan bir dizi eşlik alıştırmaları önerilmiştir.

Kalkanoglu, B. (2007) tarafından “Okul şarkılarının müzik öğretmenlerinin bilgi ve beceri düzeyine göre piyano ile eşliklenmesine yönelik bir model önerisi” adında hazırlanan yüksek lisans tezinde, okul şarkılarının müzik öğretmenlerinin bilgi ve beceri düzeylerine göre piyano ile eşliklenmesinde izlenecek yöntem ve tekniklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, müzik eğitiminde kullanılan okul şarkılarının müzik öğretmenlerini bilgi ve beceri düzeylerine göre piyano ile eşliklenmesinde izlenecek yöntem ve teknikleri saptamaya yönelik betimsel bir araştırmadır. Araştırmada, okul şarkılarının piyano ile eşliklenmesi için eşlik modelleri geliştirilmiştir. Bu eşlik modelleri geliştirilirken de, belge tarama tekniklerine başvurulmuştur. Bu yolla “1000 Keyboard Harmony”, Techniques and Materials of Tonal Music”, “Die Kunst Der Improvisation”, Teaching Piano” ve “Müzik Teorisi” gibi kuramsal kaynaklarla, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’ndaki Piyano eğitimi, Armoni – Konturpuan ve Eşlik – Korrepetisyon dersi

repertuarları taranmış ve okul şarkılarının eşliklenmesinde kullanılacak yöntem, teknik ve modeller belirlenmiştir. Şarkıların armonik ve ezgisel çözümlemesi, eşlik partisindeki akorların birbirine bağlanması, ezginin ritmik yapısına ve üslubuna uygun eşlik figürleri bulunması, sol elde akor bas seslerinin, sağ elde diğer akor seslerinin yer aldığı eşlik modellerinin oluşturulması, akor seslerinin iki ele dağıtılması ile oluşturulan eşlik modellerinin çözüm önerileri geliştirmeye çalışılmıştır.

Tunç, T. (2009) tarafından hazırlanan, “Müzik öğretmenliği programı anabilim dallarında uygulanan armoni-kontrpuan-eşlik derslerinde piyanonun kullanabilme durumunun incelenmesi” adlı yüksek lisans tezi, Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerinin “Armoni – Kontrpuan – Eşlik” derslerinde piyanoyu kullanabilme durumunu ortaya koymayı amaçlayan betimsel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Problemin çözümü doğrultusunda, öğrencilerin eşlikleyebilme becerisi ile deşifre edebilme becerisini ölçmeye yönelik olarak üç farklı zorluk düzeyinde, 5’er ezgisel çalışma hazırlanmıştır. Basit, orta ve ileri zorluk düzeylerinde yer alan ezgiler, önce basit düzey grubunda sonra orta düzey grubunda daha sonra ileri düzey grubunda olmak üzere birer hafta ara ile öğrencilere çaldırılmış ve video kayıtları alınmıştır. Bu kayıtlar, araştırma kapsamında hazırlanan ölçme araçları kullanılarak uzmanlar tarafından değerlendirilmiş ve öğrenci performansları puanlanmıştır. Değerlendirme sonuçları ise bulgular ve yorum bölümünde tablolar halinde yer verilmiştir. Bulgular ve yorumlar ışığında öğrencilerin “Armoni – Kontrpuan – Eşlik” derslerinde piyanoyu kullanabilmede güçlük çektiği noktalar tespit edilmiş ve bu noktalara ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

Kardeş, B. (2013) tarafından “Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programında kazandırılan eşlik yapabilme becerisinin program hedeflerine ulaşma durumu” adında hazırlanan yüksek lisans tezinde, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programı’nda yer alan “Armoni – Kontrpuan – Eşlik” dersinin hedeflerinden olan “okul şarkılarına eşlik yapabilme” hedefinin, program hedeflerine ulaşma durumunu saptamak amaçlanmıştır. Araştırmada, kaynak tarama ve betimsel yöntem kullanılmıştır. Kaynak tarama kısmında, problemin çözümüne yönelik gerekli bilgilerin elde edilebilmesi amacıyla belgesel tarama yapılmış, betimsel kısmında ise araştırmanın evrenini üniversitelerde ve örnekleme belirtilen öğrencilerle uygulama kısmı yapılmıştır. Araştırmada kullanılan okul şarkılarının doğru derecelere yazılıp yazılmadığını saptamak ve tonlarını doğrulamak amacıyla

“Uzman Görüşü Formu” araştırmacı tarafından hazırlanmış ve farklı üniversitelerden alanında uzman öğretim elemanlarından görüş alınmıştır. Araştırmanın evrenini, PAÜ, DEÜ, MSKÜ ve ADÜ oluşturmaktadır. Örneklemini ise ismi geçen üniversitelerde öğretim gören 4.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem grubunda belirlenen okul şarkılarına eşlik yazmaları istenmiştir. Çalışmada kullanılmak üzere; Kırılara Doğru, Buruk Acı, Gençlik Marşı ve Uzun İnce Bir Yoldayım isimli parçalar belirlenmiştir. Öğrencilerin eşlikleri kontrol edilirken “Puanlama Anahtarları Yöntemi”nden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin “şarkıların tonunu doğru olarak tespit etme” davranışını yüksek düzeyde gerçekleştirdikleri, “şarkıların eşliklerini yaparken doğru dereceleri kullanabilme” davranışının büyük ölçüde ve kısmen gerçekleştirildiği ve “Akor Seslerinin Aynı Anda Temel Durumda veya evrim Olarak Birlik Notalar Halinde alındığı Eşlik Modeli” sıkça kullanılan model olduğu sonucuna varılmıştır.

Küçük, P. D. (2014) tarafından “Müzik öğretmeni adaylarının bakışı ile eşlik çalma dersinin değerlendirilmesi” adında hazırlanan bu çalışmada Eşlik alma dersinin müzik öğretmeni adaylarının görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma grubunu Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda üçüncü ve dördüncü sınıfta öğretim gören 56 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubu için amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmış, yedi açık uçlu sorudan oluşan bir anket ile elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile özümlememiştir. Ayrıca müzik öğretmeni adaylarının Eşlik dersindeki yeterlilik düzeyleri gözlem formu ile saptanmıştır. Araştırmanın sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının, Eşlik alma dersinin haftalık ders saatini ve dersin sadece bir dönemde verilmesini yetersiz buldukları, ders süresince her öğrencinin yeterince eşlik alamadığı, derste yapılan teorik ve uygulamalı çalışmaların öğretmenlik mesleğine ilişkin işlevsel olduğu, derste çalışılan repertuarın ilk ve ortaokul müzik dersi için uygun olduğu, yeni ve ağdaş çalgı metotlarının geliştirilmesi gerektiği, adayların eşlikle ilgili deşifre yapabilme, eşlik çalabilme, eşlik yazabilme, solo çalgıya ya da sese uyum sağlayabilme, solo partiyi dinleyebilme konusunda kendilerini yeterli buldukları belirlenmiştir. Gözleme dayalı elde edilen sonuçlar ise, müzik öğretmeni adaylarının Eşlik alma dersindeki yeterliliklerinin orta düzeyde olduğu göstermiştir.

Karaman. S. (2018) tarafından hazırlanan,“GÜGEF 2014-2015’te yürürlüğe giren programa tabi Lisans 4 öğrencilerinin okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilme bilgi ve becerilerine ilişkin görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde, GÜGEF 2014-2015’te yürürlüğe giren programa tabi Lisans 4 öğrencilerinin okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilme bilgi ve becerilerine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Yapılan bu çalışmada anket kaynak ve belgesel tarama gibi veri toplama araçlarıyla elde edilen veriler çetelenerek gruplandırılmış ve nicelleştirilmiştir. Betimsel bir araştırma için toplanmış olan verilerin çözümlenerek değerlendirilmesinde, betimsel istatistik yöntem ve tekniklerine başvurulmuş ve merkezi dağılım ölçülerinin yan dağılımları olarak “frekans” (f), “yüzdeler” (%) ve oranların ortalamalarından yararlanılmıştır. Bulgular önce tablolar halinde gösterilmiş ve ardından sözel olarak ifade edilmiştir. Bulgulardan çıkan sonuçlar özetlenmiş, tartışılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Elde edilen bulgular sonucunda; Örnekleme oluşturan öğrencilerin %60’ının 2 yıl piyano aldığı, %20’sinin 3 yıl, geri kalan %20’sinin ise 4 yıl aldığı saptanmıştır. “Piyano Eğitimi” süresi arttıkça kazanılan bilgi ve becerilerin müzik öğretmeni adayının ihtiyacına uygunluk düzeyinin arttığı, öğrencilerin aldıkları derslerin kapsam ve içerik bakımından, müzik öğretmeni adayının okul şarkılarının eşliklenmesine yönelik bilgi ve becerileri geliştirdiği saptanmıştır. Örnekleme oluşturan öğrencilerin tamamı müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak 1. sırada “piyano”, 2. sırada “gitar” a yer verdikleri saptanmıştır.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersine yönelik görüşlerinin incelenmesi amacıyla yapılan bu araştırmada, araştırmanın modeline, araştırmanın evren ve örnekleme, verilerin toplanması sırasında kullanılan yöntemlere ve verilerin ne şekilde analiz edildiğine ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

4.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesini saptamaya yönelik nicel bir araştırmadır. Araştırma, nicel araştırmanın betimsel türüne girmektedir. Bireylerin bir olgu ve olayla ilgili görüşlerinin ve tutumlarının alındığı, bu bulguların betimlenerek durum tespiti yapılmaya çalışıldığı bir araştırmadır.

4.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin tamamı oluşturmuştur. Ayrıca bir örneklem belirlenmemiştir.

4.3. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli nicel verilere, literatür taraması ve anket formu kullanılarak ulaşılmıştır. Anket formu Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerine yüz yüze olarak uygulanmış ve öğrencilerin anket sorularına verdikleri

cevaplar sonucunda verilere ulaşılmıştır. Verilerin toplandığı anket formunda 5’li likert ölçeği kullanılmış olup 46 dördüncü sınıf öğrencisine uygulanmıştır.

4.4. Verilerin Analizi

Veriler, çeşitli kaynaklar taranarak yapılan literatür taraması ve alt problemler doğrultusunda Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerine uygulanan anket formunun uzman kişi yardımıyla çözümlenerek analiz edilmesi ile oluşturulmuştur. Yapılan anket sonucunda elde edilen veriler SPSS 22 ile değerlendirilmiştir. Öncelikle Cronbach α ile anketin güvenilirliği ölçülmüş ardından öğrenci görüşlerine ait frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları tablolara yansıtılarak yorumlanmıştır. Daha sonra ana probleme ve her bir alt probleme ait kurulan hipotezler değişkenlerin kategorik olması nedeniyle ki-kare testi ve gözelerdeki gözlenen frekans sayısının 5 den küçük olması durumunda ise Fisherexact testi ile analiz edilmiştir. Hipotezler test edilirken 0,05 anlam düzeyi kullanılmış, $p < 0,05$ olması durumunda kurulan hipotez red edilmiştir.

4.4.1. Ki-Kare Testi

Ki-kare testi özellikle kategorik değişkenler için istatistik yöntem ve tekniklerinin uygulandığı araştırmalarda sıklıkla kullanılan bir testtir. Uygulama amacına ve durumuna göre kullanılan ki-kare testi, uygunluk, bağımsızlık ve homojenlik olmak üzere üç başlık altında incelenir (Kalaycı, 2009, s. 85). Ki-kare testi yapılırken gözelerde yer alan gözlenen değerlere ait frekans değerlerinin 5’den küçük olması durumunda fisher-exact testi kullanılmıştır.

4.4.2. Güvenirlik Analizi

Bu analiz ölçümü yapılan tüm çalışmalar için kullanılması gereken bir analizdir. Güvenirlik bir test ya da ankette yer alan soruların birbirleri ile olan tutarlılığını ve kullanılan ölçeğin incelenen olayı ne derece yansıttığını ifade etmesi açısından oldukça önemlidir (Kalaycı, 2009:403). Güvenirlik analizlerinde en çok kullanılan model Cronbach α katsayısıdır. 0 ile 1 arasında değer alan bu katsayı aşağıdaki şekilde yorumlanır (Kalaycı, 2009, s. 405).

$0,00 \leq \alpha < 0,40$: ölçek güvenilir değildir,

$0,40 \leq \alpha < 0,60$: ölçeğin güvenilirliği düşüktür,

$0,60 \leq \alpha < 0,80$: ölçek oldukça güvenilirdir.

$0,80 \leq \alpha < 1,00$: ölçek yüksek derecede güveniliridir.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın problem ve alt problemlerine ilişkin bulgulara, kurulan hipotezere ait test sonuçlarının ve yorumlara yer verilmiştir. Araştırmanın sonuç başlığı altında ise çalışma tüm bulguları ile özetlenmiştir. Öncelikle çalışmada kullanılan anket içinde yer alan ölçeğin güvenilirliğine Cronbach α ile bakılmıştır. Cronbach $\alpha=0,87$ olarak elde edilmiştir. Bu değer ölçeğin güvenilirliğinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. Ankete katılan tüm öğrencileri için ana problem olan, “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersine yönelik görüşlerine” ne ait tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 1

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Eşlik Dersinin Programda Yer Almasına Yönelik Görüşleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	2,2
çok az	10	21,7
Kısmen	29	63,0
büyük ölçüde	6	13,0
Toplam	46	100,0

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin programda yer almasına yönelik” olarak, katılımcıların %2,2 si hiç yer almaması gerektiğini, %21,7 si çok az yer alması gerektiğini, %63,0’ ü kısmen yer alması gerektiğini, %13,0’ ı büyük ölçüde yer alması gerektiğini ifade etmiştir.

Ana probleme ait hipotez;

H₁: Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin programda yer almasına yönelik görüşleri arasında fark vardır.

Yapılan test sonucunda Fisherexact test =0.000 olarak çıkmış olup, bu durum öğrencilerin görüşleri arasında %95 olasılıkla anlamlı fark olduğu şeklinde yorumlanır.

5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde “ Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin dönem ve haftalık ders saati yeterliliği hakkındaki görüşleri nelerdir?” alt problemine yönelik sorulara cevap aranmıştır. Öncelikle anket formunda yer alan 1-6 arasındaki sorulara ait öğrenci görüşleri tablolar halinde sunulmuş, daha sonra alt probleme ait olarak kurulan hipotez test edilmiştir.

Tablo 2

Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Eşlik Dersini Kaç Dönem Aldınız?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
1 dönem	46	100,0

Çalışmada yer alan katılımcıların tamamı eşlik dersini 1 dönem aldığını ifade etmişlerdir.

Tablo 3

Almış Olduğunuz Eşlik Dersinin Dönem Süresi Sizce Yeterli Midir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	26,1
çok az	19	41,3
Kısmen	8	17,4
büyük ölçüde	4	8,7
tamamen	3	6,5
Toplam	46	100,0

Yapılan çalışmada katılımcıların almış olduğu eşlik dersinin dönem süresinin yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelendiğinde, %26,1'i hiç yeterli olmadığını ifade ederken, %41,3'ü çok az yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Eşlik dersinin dönem süresine yönelik olarak katılımcıların %8,7 büyük ölçüde yeterli olduğunu, %6,5 i ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. Tablo 3'e göre, katılımcıların toplam %67,4'ünde eşlik dersinin dönem süresinin yeterli olmadığı görüşü ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkarak katılımcıların yarısından fazlasının almış oldukları eşlik dersinin dönem süresini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Tablo 4

Sizce Eşlik Dersi Kaç Dönem Olmalıdır?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
1 dönem	2	4,3
2 dönem	13	28,3
3 dönem	7	15,2
4 dönem	24	52,2
Toplam	46	100,0

Yapılan çalışmada katılımcıların eşlik dersinin kaç dönem olması gerektiğine yönelik görüşleri incelendiğinde, %4,3'ü 1 dönem, %28,3'ü 2 dönem olması gerektiğini ifade ederken, katılımcıların %15,2'si 3 dönem ve %52,2 'si ise 4 dönem olması gerektiğini belirtmiştir. Bu görüşe ait olarak katılımcıların yarısından fazlasında eşlik dersinin 4 dönem olması gerektiği görüşü ortaya çıkmıştır. Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun 1 dönem olan eşlik dersini yeterli bulmadıkları görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 5

Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Eşlik Dersini Haftada Kaç Saat Aldınız?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
2 saat	46	100,0

Çalışmada yer alan katılımcıların tamamı eşlik dersini haftada 2 saat aldıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 6

Almış Olduğunuz Eşlik Dersinin Haftalık Ders Saati Süresi Sizce Yeterli Midir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	15	32,6
çok az	12	26,1
Kısmen	15	32,6
büyük ölçüde	3	6,5
Tamamen	1	2,2
Toplam	46	100,0

Yapılan çalışmada katılımcıların almış olduğu eşlik dersinin haftalık ders saati süresinin yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelendiğinde, %32,6'sı eşlik dersinin haftalık ders saati süresinin hiç yeterli olmadığını ifade ederken, %26,1'i çok az yeterli olduğunu belirtmiştir. Eşlik dersinin haftalık ders saatine yönelik olarak katılımcıların %32,6'sı kısmen yeterli olduğunu, %6,5'i büyük ölçüde yeterli olduğunu ve %2,2'si ise tamamen yeterli olduğunu ifade etmiştir. Tüm katılımcılar için ilgili görüş incelendiğinde, katılımcıların %58,7'sinde eşlik dersinin haftalık ders saati süresinin yeterli olmadığı görüşü ortaya çıkmıştır. Tablo 6'daki bulgulardan yola çıkarak katılımcıların büyük bir çoğunluğunun almış oldukları eşlik dersinin haftalık ders saati süresini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Tablo 7

Sizce Eşlik Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
1 saat	1	2,2
2 saat	14	30,4
3 saat	16	34,8
4 saat	15	32,6
Toplam	46	100,0

Tablo 7'ye göre çalışmada yer alan katılımcıların eşlik dersinin haftada kaç saat olması gerektiğine yönelik görüşleri incelendiğinde, %2,2'si 1 saat, %30,4'ü 2 saat olması gerektiğini ifade ederken, eşlik dersinin haftada kaç saat olması gerektiğine yönelik olarak katılımcıların %34,8'i 3 saat, %32,6'sı ise 4 saat olması gerektiğini belirtmiştir. Bulgulara

göre, katılımcıların önemli bir çoğunluğunda eşlik dersinin haftalık ders saati süresinin 3 saat olması gerektiği görüşü ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkarak katılımcıların haftada 2 saat olan eşlik dersini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Birinci alt probleme ait hipotez;

H₁₁: Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin dönem ve haftalık ders saati görüşleri arasında anlamlı fark vardır.

Yapılan test sonucunda gözelerde 5'den küçük frekans bulunduğu için Fisherexact test =0.000 olarak çıkmış olup %95 olasılıkla, öğrencilerin görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Birinci alt hipoteze ait öğrenci görüşlerinin yer aldığı dağılıma ait tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 8

Birinci Alt Probleme Ait Frekans Dağılım

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	16	34,8
çok az	15	32,6
Kısmen	12	26,1
büyük ölçüde	2	4,3
Tamamen	1	2,2
Toplam	46	100,0

Yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrencilerin %67,4 ü, eşlik dersinin dönemlik ve haftalık ders saatinin yeterli olmadığı görüşündedir.

5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde “ Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin içeriği-kapsamı hakkındaki görüşleri nelerdir?” alt problemine yönelik sorulara cevap aranmıştır. Öncelikle anket formunda yer alan 7-10 arasındaki sorulara ait öğrenci görüşleri tablolar halinde sunulmuş, daha sonra ikinci alt probleme ait olarak kurulan hipotez test edilmiştir.

Tablo 9

Eşlik Dersinde Verilen Çalışmalar Seviyenize Uygun Mudur?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	3	6,5
çok az	1	2,2
Kısmen	15	32,6
büyük ölçüde	17	37,0
Tamamen	10	21,7
Toplam	46	100,0

Tablo 9'a göre katılımcıların eşlik dersinde verilen çalışmaların seviyelerine uygun olup olmadığına yönelik görüşleri incelendiğinde, %6,5'i hiç uygun olmadığını, %2,2'si çok az uygun olduğunu ifade etmişlerdir. Eşlik dersinde verilen çalışmaların seviyelerine uygunluğuna yönelik olarak katılımcıların, %32,6'sı kısmen uygun olduğunu, %37,0'ı büyük ölçüde uygun olduğunu ve %21,7'si ise tamamen uygun olduğunu belirtmiştir. İlgili tabloda katılımcıların toplam %58,7'sinde eşlik dersinde verilen çalışmaların büyük ölçüde seviyelerine uygun olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkarak katılımcıların büyük çoğunluğunun eşlik dersinde verilen çalışmaları seviyelerine uygun buldukları söylenebilir.

Tablo 10

Eşlik Dersinde Verilen Parçalar Batı Müziği Çeşitliliği Açısından Yeterli Midir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	8,7
çok az	5	10,9
kısmen	25	54,3
büyük ölçüde	11	23,9
tamamen	1	2,2
Toplam	46	100,0

Yapılan çalışmada katılımcıların eşlik dersinde verilen parçaların Batı Müziği çeşitliliği açısından yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelendiğinde, Tablo 10' e göre katılımcıların %8,7'si hiç yeterli olmadığını ve %10,9'u ise çok az yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Eşlik dersinde verilen parçaların Batı Müziği çeşitliliği açısından yeterliliğine yönelik olarak yine katılımcıların, %54,3'ü kısmen yeterli olduğunu, %23,9'u büyük ölçüde

yeterli olduğunu ve %2,2'si ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. İlgili tabloda katılımcıların toplam %78,2'sinde eşlik dersinde verilen parçaların Batı Müziği çeşitliliği açısından kısmen yeterli olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Bulgulardan yola çıkılarak katılımcıların önemli bir çoğunluğunun eşlik dersinde verilen parçaların Batı Müziği çeşitliliği açısından tam olarak yeterli bulmadıkları görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 11

Eşlik Dersinde Verilen Parçalar Türk Müziği Çeşitliliği Açısından Yeterli Midir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	8,7
çok az	11	23,9
kısmen	22	47,8
büyük ölçüde	7	15,2
tamamen	2	4,3
Toplam	46	100,0

Tablo 11'de çalışmada yer alan katılımcıların eşlik dersinde verilen parçaların Türk Müziği çeşitliliği açısından yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelendiğinde, %8,7'si hiç yeterli olmadığını, %23,9'u çok az yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Eşlik dersinde verilen parçaların Türk Müziği çeşitliliği açısından yeterliliğine yönelik olarak katılımcıların, %47,8'i kısmen yeterli olduğunu ifade ederken, %15,2'si büyük ölçüde yeterli olduğunu, %4,3'sü ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. İlgili tabloda katılımcıların toplam %71,7'sinde eşlik dersinde verilen parçaların Türk Müziği çeşitliliği açısından yeterli olmadığı görüşü ortaya çıkmıştır. Bulgulardan yola çıkılarak, katılımcıların önemli çoğunluğunun eşlik dersinde verilen parçaların Türk Müziği çeşitliliği açısından kısmen ve altı olmak üzere yeterli olmadığı görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 12

Eşlik Dersinde Seçilen Parçalar İlköğretim ve Ortaöğretim Öğrencilerine Öğretilebilecek Düzeyde Midir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	3	6,5
çok az	7	15,2
Kısmen	12	26,1
büyük ölçüde	17	37,0
tamamen	7	15,2
Toplam	46	100,0

Tablo 12’de yapılan çalışmada katılımcıların eşlik dersinde seçilen parçaların ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğretilebilecek düzeyde olup olmadığına yönelik görüşleri incelenmiş, katılımcıların %6,5’i hiç uygun olmadığını, %15,2’si çok az uygun olduğunu, %26,1’i kısmen uygun olduğunu, %37,0’ı büyük ölçüde uygun olduğunu ve %15,2’si ise tamamen uygun olduğunu belirtmiştir. Tabloya göre katılımcıların toplam %52,0’ si eşlik dersinde seçilen parçaların ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğretilebilecek düzeye uygun olduğu ifade etmişlerdir. Tablo 12’de katılımcılar kısmen ve üzeri oranda, eşlik dersinde seçilen parçaların ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğretilebilecek düzeyde olduğu görüşündedirler diyebiliriz.

İkinci alt probleme ait hipotez;

H₁₂: Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin içeriği-kapsamı hakkındaki görüşleri arasında anlamlı fark vardır, şeklinde kurulmuştur.

Yapılan test sonucunda Fisherexact test =0.000 olarak çıkmış olup %95 olasılıkla, öğrencilerin görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır. İkinci alt hipoteze ait öğrenci görüşlerinin yer aldığı dağılıma ait tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 13

İkinci Alt Probleme Ait Dağılım

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	2,2
çok az	6	13,0
kısmen	29	63,0
büyük ölçüde	9	19,6
tamamen	1	2,2
Toplam	46	100,0

Yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrencilerin %63 ü, eşlik dersinin içeriği ve kapsamı hakkında kısmen yeterli olduğu görüşündedir.

5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde “ Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin ders içi çalışmaları hakkındaki görüşleri nelerdir?” alt problemine yönelik sorulara cevap aranmıştır. Öncelikle anket formunda yer alan 11-15 arasındaki sorulara ait öğrenci görüşleri tablolar halinde sunulmuş, daha sonra üçüncü alt probleme ait olarak kurulan hipotez test edilmiştir.

Tablo 14

Eşlik Dersinde Verilen Teorik Çalışmalar Sizce Yeterli Midir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	3	6,5
çok az	6	13,0
Kısmen	22	47,8
büyük ölçüde	11	23,9
Tamamen	4	8,7
Toplam	46	100,0

Tablo 14 incelendiğinde, katılımcıların eşlik dersinde verilen teorik çalışmaların yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelenmiş, %6,5’inde hiç yeterli olmadığı, %13,0’ında çok az yeterli olduğu,%47,8’inde kısmen yeterli olduğu, %23,9’unda büyük ölçüde yeterli

olduğunu ve %8,7'sinde ise tamamen yeterli olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Tablo 14'e göre katılımcıların toplam %71,7'si eşlik dersinde verilen teorik çalışmaların yeterli olduğu görüşünde olduklarını belirtmişlerdir. Bundan yola çıkılarak katılımcıların bir kısmının eşlik dersinde verilen teorik çalışmaların kısmen ve üzeri olarak yeterli buldukları görüşündedirler diyebiliriz.

Tablo 15
Eşlik Dersinde Verilen Uygulamalı Çalışmalar Sizce Yeterli Midir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	2,2
çok az	17	37,0
Kısmen	17	37,0
büyük ölçüde	8	17,4
tamamen	3	6,5
Toplam	46	100,0

Tablo 15' de katılımcıların eşlik dersinde verilen uygulamalı çalışmaların yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelenmiştir. Bu tabloya göre katılımcıların %2,2'si hiç yeterli olmadığını, %37,0'ı çok az yeterli olduğunu, %37,0'ı kısmen yeterli olduğunu, %17,4'ü büyük ölçüde yeterli olduğunu ve %6,5'i ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. Bulgulara göre, katılımcıların toplam %74,0'ı eşlik dersinde verilen uygulamalı çalışmaların yeterli olmadığı görüşünde olduklarını ifade etmişlerdir. İlgili tabloda katılımcıların büyük çoğunluğu eşlik dersinde verilen uygulamalı çalışmaların kısmen ve altı olmak üzere yeterli olmadığını düşünmektedirler diyebiliriz.

Tablo 16

Derste Verilen Teorik Çalışmaları Uygulamalı Çalışma Düzeyine Aktarabiliyor Musunuz ?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	4,3
çok az	6	13,0
Kısmen	21	45,7
büyük ölçüde	12	26,1
tamamen	5	10,9
Toplam	46	100,0

Tablo 16’da çalışmada yer alan katılımcıların derste verilen teorik çalışmaları uygulamalı çalışma düzeyine aktarabilme konusunda yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelenmiştir. Analiz sonucunda katılımcıların, %4,3’ü hiç yeterli olmadığını, %13,0’ı çok az yeterli olduğunu %45,7’si kısmen yeterli olduğunu, %26,1’i büyük ölçüde yeterli olduğunu ve 10,9’u ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. İlgili tabloya göre katılımcıların toplam %71,8’i derste verilen teorik çalışmaları uygulamalı çalışma düzeyine aktarabilme konusunda yeterli olduğunu ifade etmiştir. Bulgulardan yola çıkılarak, katılımcıların büyük çoğunluğu derste verilen teorik çalışmaları uygulamalı çalışma düzeyine aktarabilmede büyük ölçüde yeterli olduklarını düşünmektedirler denilebilir.

Tablo 17

Eşlik Dersinde Yapılan Uygulamalı Etkinlikler Sırasında Bir Öğrenciye Düşen Süre Sizce Yeterli Midir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	17	37,0
çok az	16	34,8
Kısmen	9	19,6
büyük ölçüde	1	2,2
tamamen	3	6,5
Toplam	46	100,0

Tablo 17’de, katılımcıların eşlik dersinde yapılan uygulamalı etkinlikler sırasında bir öğrenciye düşen sürenin yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelenmiştir. Bu

tabloya göre katılımcıların %37,0'ı hiç yeterli olmadığını, %34,8'i çok az yeterli olduğunu %19,6'sı kısmen yeterli olduğunu, %2,2'si büyük ölçüde yeterli olduğunu ve %6,5'i ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. Tabloya göre katılımcıların toplam %71,8'inde eşlik dersinde yapılan uygulamalı etkinlikler sırasında bir öğrenciye düşen sürenin yeterli olmadığı görüşü ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkılarak katılımcıların önemli bir çoğunluğunun eşlik dersinde yapılan uygulamalı etkinlikler sırasında bir öğrenciye düşen sürenin büyük ölçüde yeterli olmadığı görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 18

Derste Uygulanması Beklenen Etkinlikler Eşlik Yapabilme Hedef ve Davranışları Kazandırmada Sizce Ne Ölçüde Yeterlidir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	4,3
çok az	12	26,1
Kısmen	22	47,8
büyük ölçüde	8	17,4
tamamen	2	4,3
Toplam	46	100,0

Tablo 18' de yapılan çalışmada katılımcıların derste uygulanması beklenen etkinliklerin eşlik yapabilme hedef ve davranışlarını kazandırmada yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelenmiştir. Buna göre katılımcıların %4,3'ü hiç yeterli olmadığını, %26,1'i çok az yeterli olduğunu %47,8'i kısmen yeterli olduğunu, %17,4'ü büyük ölçüde yeterli olduğunu ve %4,3'ü ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. Bulgulara göre katılımcıların toplam %73,9'unda derste uygulanması beklenen etkinliklerin eşlik yapabilme hedef ve davranışlarını kazandırmada kısmen yeterli olduğu görüşünde oldukları ortaya çıkmıştır. Görüşler doğrultusunda katılımcıların büyük çoğunluğu derste uygulanması beklenen etkinliklerin eşlik yapabilme hedef ve davranışlarını kazandırmada kısmen ve atlı olmak üzere yeterli olmadığı görüşünde oldukları söylenebilir.

Üçüncü alt probleme ait hipotez;

H₁₃: Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin ders içi çalışmaları hakkındaki görüşleri arasında anlamlı fark vardır, şeklinde kurulmuştur.

Yapılan test sonucunda Fisherexact test =0.000 olarak çıkmış olup %95 olasılıkla, öğrencilerin görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Üçüncü alt hipoteze ait öğrenci görüşlerinin yer aldığı dağılımı gösterir tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 19

Üçüncü Alt Probleme Ait Dağılım

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	2,2
çok az	15	32,6
kısmen	23	50,0
büyük ölçüde	5	10,9
tamamen	2	4,3
Toplam	46	100,0

Yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrencilerin %50'si, eşlik dersinin ders içi çalışmaları hakkında kısmen yeterli olduğu görüşündedir.

5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde “ Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin Armoni ve Eşlikleme, Piyano Eğitimi dersleriyle olan bağlantısı hakkındaki görüşleri nelerdir?” alt problemine yönelik sorulara cevap aranmıştır. Öncelikle anket formunda yer alan 16-21 arasındaki sorulara ait öğrenci görüşleri tablolar halinde sunulmuş, daha sonra dördüncü alt probleme ait olarak kurulan hipotez test edilmiştir.

Tablo 20

Sizce Piyano Dersi İle Eşlik Dersi Ne Ölçüde Paralellik Göstermektedir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	8,7
çok az	4	8,7
Kısmen	9	19,6
büyük ölçüde	20	43,5
tamamen	9	19,6
Topalm	46	100,0

Tablo 20’de yapılan çalışmada katılımcıların Piyano dersi ile Eşlik dersinin ne ölçüde paralellik gösterdiğine yönelik görüşleri incelenmiştir. Bu tabloya göre katılımcıların %8,7’si hiç paralellik göstermediğini, %8,7’si çok az paralellik gösterdiğini, %19,6’sı kısmen paralellik gösterdiğini ifade etmişlerdir. Piyano dersi ile Eşlik dersinin ne ölçüde paralellik gösterdiğine yönelik olarak katılımcıların %43,5’i büyük ölçüde paralellik gösterdiğini, %19,6’sı ise tamamen paralellik gösterdiğini belirtmiştir. İlgili görüşler doğrultusunda katılımcıların toplam %63,1’inde Piyano dersi ile Eşlik dersinin büyük ölçüde paralellik gösterdiği görüşü ortaya çıkmıştır. Tablo 20’de katılımcıların çoğunluğunun, Piyano dersi ile Eşlik dersinin önemli ölçüde paralellik gösterdiği görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 21

Aldığınız Piyano Eğitimi İçerik Ve Kapsam Bakımından Eşlik Çalmaya Yönelik Bilgi Ve Becerilerinizi Geliştirmede Sizce Yeterli Mi?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	6	13,0
çok az	5	10,9
Kısmen	21	45,7
büyük ölçüde	12	26,1
tamamen	2	4,3
Toplam	46	100,0

Tablo 21’de yapılan çalışmada katılımcıların aldıkları Piyano eğitiminin içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmede yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri incelenmiştir. Bu tabloya göre katılımcıların %13,0’ı hiç yeterli olmadığını, %10,9’u çok az yeterli olduğunu, %45,7’si kısmen yeterli olduğunu, %26,1’i büyük ölçüde

yeterli olduğunu ve %4,3'ü ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. Tabloya göre katılımcıların toplam %30,4'ünde aldıkları Piyano eğitiminin içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmede yeterli olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkılarak, katılımcıların önemli çoğunluğu Piyano eğitiminin içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmede kısmen ve üzeri oranda yeterli olduğu görüşündedirler denilebilir.

Tablo 22

Piyano Eğitiminde Kazandığınız Bilgi ve Becerileri Eşlik Dersinde Ne Ölçüde Uygulayabiliyorsunuz?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	4,3
çok az	7	15,2
Kısmen	12	26,1
büyük ölçüde	21	45,7
tamamen	4	8,7
Total	46	100,0

Tablo 22'de çalışmada yer alan katılımcıların Piyano eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri Eşlik dersinde ne ölçüde uygulayabildiklerine yönelik görüşleri incelenmiştir. Bu tabloya göre katılımcıların %4,3'ü hiç uygulayamadığını, %15,2'si çok az uygulayabildiğini, %26,1'i kısmen uygulayabildiğini %45,7'si büyük ölçüde uygulayabildiğini ve %8,7'si ise tamamen uygulayabildiğini belirtmiştir. Tabloya göre katılımcıların toplam %54,4 ünde Piyano eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri Eşlik dersinde büyük ölçüde uygulayabildikleri görüşü ortaya çıkmıştır. Bunun doğrultusunda katılımcıların Piyano eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri Eşlik dersinde büyük ölçüde uygulayabildikleri görüşü ortaya çıkmıştır denilebilir.

Tablo 23

Sizce Armoni ve Eşlikleme Dersi İle Eşlik Çalma Dersi Ne Ölçüde Paralellik Göstermektedir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	4,3
çok az	2	4,3
Kısmen	9	19,6
büyük ölçüde	22	47,8
tamamen	11	23,9
Toplam	46	100,0

Tablo 23’de katılımcıların Armoni ve Eşlikleme dersi ile Eşlik Çalma dersi ne ölçüde paralellik gösterdiğine yönelik görüşlerine yönelik dağılım yer almaktadır. Bu tabloya göre katılımcıların %4,3’ü hiç paralellik göstermediğini, %4,3’ü çok az paralellik gösterdiğini, %19,6’sı kısmen paralellik gösterdiğini %47,8’i büyük ölçüde paralellik gösterdiğini ve %23,9’u ise tamamen paralellik gösterdiğini belirtmiştir. Bulgulara göre katılımcıların toplam %71,7’sinde Armoni ve Eşlikleme Eşlik Çalma dersinin büyük ölçüde paralellik gösterdiği görüşü ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkılarak katılımcıların önemli çoğunluğu Armoni ve Eşlikleme dersi ile Eşlik Çalma dersi büyük ölçüde paralellik gösterdiği görüşündeler diyebiliriz.

Tablo 24

Aldığınız Armoni ve Eşlikleme Eğitimi İçerik ve Kapsam Bakımından Eşlik Çalmaya Yönelik Bilgi ve Becerilerinizi Geliştirmede Sizce Yeterli mi?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	2,2
çok az	4	8,7
Kısmen	16	34,8
büyük ölçüde	16	34,8
tamamen	9	19,6
Toplam	46	100,0

Tablo 24’te yapılan çalışmada katılımcıların aldıkları Armoni ve Eşlikleme eğitiminin içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmede yeterli olup olmadığına yönelik görüşleri yer almaktadır. Bu tabloya göre katılımcıların %2,2’si hiç yeterli olmadığını, %8,7’si çok az yeterli olduğunu, %34,8’i kısmen yeterli olduğunu, %34,8’i büyük ölçüde yeterli olduğunu ve %19,6’sı ise tamamen yeterli olduğunu belirtmiştir. Bulgulara göre katılımcıların toplam %54,4’ünde aldıkları Armoni

ve Eşlikleme eğitiminin içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmede büyük ölçüde yeterli olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Elde edilen bulgulardan yola çıkılarak katılımcılar genel olarak Armoni ve Eşlikleme eğitiminin içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmede yeterli olduğu görüşündeler denilebilir.

Tablo 25

Armoni ve Eşlikleme Eğitiminde Kazandığınız Bilgi ve Becerileri Eşlik Dersinde Ne Ölçüde Uygulayabiliyorsunuz?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	2,2
çok az	5	10,9
Kısmen	18	39,1
büyük ölçüde	21	45,7
tamamen	1	2,2
Toplam	46	100,0

Tablo 25'te yapılan çalışmada katılımcıların Armoni ve Eşlikleme eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri Eşlik dersinde ne ölçüde uygulayabildiklerine yönelik görüşleri incelenmiştir.

Bu tabloya göre katılımcıların %2,2'si hiç uygulayamadığını, %10,9'u çok az uygulayabildiğini, %39,1'i kısmen uygulayabildiğini, %45,7'si büyük ölçüde uygulayabildiğini ve %2,2'si ise tamamen uygulayabildiğini belirtmiştir. İlgili tabloda katılımcıların toplam %47,9'unda Armoni ve Eşlikleme eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri Eşlik dersinde büyük ölçüde uygulayabildikleri görüşü ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda katılımcıların büyük çoğunluğunun Armoni ve Eşlikleme eğitiminde kazandıkları bilgi ve becerileri Eşlik dersine genel olarak aktarabildikleri görüşü ortaya çıkmıştır denilebilir.

Dördüncü alt probleme ait hipotez;

H₁₄: Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinin Armoni ve Eşlikleme, Piyano Eğitimi dersleriyle olan bağlantısı hakkındaki görüşleri arasında anlamlı fark vardır, şeklinde kurulmuştur.

Yapılan test sonucunda Fisherexact test =0.000 olarak çıkmış olup %95 olasılıkla, öğrencilerin görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Dördüncü alt hipoteze ait öğrenci görüşlerinin yer aldığı dağılımı gösterir tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 26
Dördüncü Alt Probleme Ait Dağılım

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	2,2
çok az	4	8,7
Kısmen	18	39,1
büyük ölçüde	23	50,0
Toplam	46	100,0

Yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrencilerin %50'sinin, eşlik dersinin Armoni ve Eşlikleme, Piyano Eğitimi dersleriyle olan bağlantısının büyük ölçüde yeterli olarak gördüğü sonucu ortaya çıkmıştır.

5.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde “ Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinde çalışılan öğretim metodlarının yeterliliği ve verimliliği hakkındaki görüşleri nelerdir?” alt problemine yönelik sorulara cevap aranmıştır. Öncelikle anket formunda yer alan 22. ve 23. sorulara ait öğrenci görüşleri tablolar halinde sunulmuş, daha sonra beşinci alt probleme ait olarak kurulan hipotez test edilmiştir.

Tablo 27
Eşlik Dersinde Sürekli Ve Düzenli Olarak Kullandığınız Bir Metod Var Mı?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	10	21,7
Hayır	36	78,3
Toplam	46	100,0

Tablo 27’de çalışma yer alan katılımcıların %21,7’si Eşlik dersinde sürekli ve düzenli olarak bir metod kullandıklarını ifade ederken, katılımcıların %78,3’ü ise Eşlik dersinde sürekli ve düzenli olarak bir metod kullanmadıklarını ifade etmiştir.

Tablo 28

Eşlik Dersinde Kullanılan Öğretim Metodları Sizce Ne Ölçüde Yeterlidir?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
soru 22 hayır	35	76,1
Hiç	1	2,2
çok az	5	10,9
Kısmen	1	2,2
büyük ölçüde	3	6,5
Tamamen	1	2,2
Toplam	46	100,0

Tablo 28’de katılımcılara eşlik dersinde kullanılan öğretim metodları sizce ne ölçüde yeterlidir sorusu yöneltilmiştir. Katılımcılardan “eşlik dersinde sürekli ve düzenli olarak kullandığı bir metod var mı?” sorusuna hayır cevabı verenlerin “eşlik dersinde kullanılan öğretim metodları sizce ne ölçüde yeterlidir “ sorusuna cevap vermemeleri istenmiştir. Dolayısı ile “eşlik dersinde kullanılan öğretim metodları sizce ne ölçüde yeterlidir “ sorusuna cevap verenlerin %2,2 si eşlik dersinde kullanılan öğretim metodlarının hiç yereli olmadığını, %10,9’ u çok az yeterli olduğunu, %2,2 si kısmen yeterli olduğunu, %6,5 i büyük ölçüde yeterli olduğunu ve %2,2 si ise tamamen yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Genel olarak katılımcılar eşlik dersinde kullanılan öğretim metodlarının yeterli olmadığı görüşündedir denilebilir.

Beşinci alt probleme ait hipotez;

H₁₅: Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersinde çalışılan öğretim metodlarının yeterliliği ve verimliliği hakkındaki görüşleri arasında anlamlı fark vardır, şeklinde kurulmuştur.

İlgili analizde çapraz tablo kurularak Fisherexact testi yapılmış ve yapılan test sonucunda fisher-exact test = 0,261 olarak çıkmış olup %95 olasılıkla, çalışmaya katılan ve eşlik dersinde sürekli ve düzenli olarak kullandığınız bir metod var diyen öğrencilerin öğretim metodlarının yeterliliği hakkındaki görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı

değildir. Beşinci alt hipoteze ait öğrenci görüşlerinin yer aldığı dağılımı gösterir tablo aşağıda sunulmuştur (10 öğrenci üzerinde yapılan test sonucu).

Tablo 29
Beşinci Alt Probleme Ait Dağılım

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	10,0
çok az	5	50,0
Kısmen	3	30,0
büyük ölçüde	1	10,0
Toplam	10	100,0

Yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrencilerin %60'ı, eşlik dersinde kullanılan metodların çok az yeterli olduğunu ifade etmiştir.

5.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde “ Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersi öğretim süreci sonunda elde ettikleri bireysel donanımları hakkındaki görüşleri nelerdir?” alt problemine yönelik sorulara cevap aranmıştır. Öncelikle anket formunda yer alan 24-28 arasındaki sorulara ait öğrenci görüşleri tablolar halinde sunulmuş, daha sonra altıncı alt probleme ait olarak kurulan hipotez test edilmiştir

Tablo 30
Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Bir Parçaya (Okul Şarkıları, Marşlar vb.) Piyano Eşliği Yazabilme Açısından Kendinizi Ne Ölçüde Yeterli Görüyorsunuz?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	2,2
çok az	18	39,1
Kısmen	13	28,3
büyük ölçüde	12	26,1
Tamamen	2	4,3
Toplam	46	100,0

Tablo 30’da yapılan çalışmada katılımcıların Eşlik dersi öğretim süreci sonunda bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano eşliği yazabilme açısından kendilerini yeterli bulup bulmadıklarına yönelik görüşleri incelenmiştir. Katılımcıların %2,2’si hiç yeterli bulmadığını, %39,1’i çok az yeterli bulduğunu, %28,3’ü kısmen yeterli bulduğunu %26,1’i büyük ölçüde yeterli bulduğunu ve %4,3’ü ise tamamen yeterli bulduğunu belirtmiştir. İlgili tabloya göre katılımcıların toplam %41,3’ünde Eşlik dersi öğretim süreci sonunda bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano eşliği yazabilme açısından kendilerini yeterli bulmadıkları görüşü ortaya çıkmıştır. Katılımcıların önemli bir çoğunluğunun Eşlik dersi öğretim süreci sonunda bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano eşliği yazabilme açısından kendilerini büyük ölçüde yeterli bulmadıkları görüşündedirler denilebilir.

Tablo 31

Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Notasıyla İlk Defa Karşılaştığınız (Deşifre) Bir Parçaya (Okul Şarkıları, Marşlar vb.) Piyano İle Eşlik Yapabilme Açısından Kendinizi Ne Ölçüde Yeterli Görüyorsunuz?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	4,3
çok az	11	23,9
Kısmen	16	34,8
büyük ölçüde	14	30,4
Tamamen	3	6,5
Toplam	46	100,0

Tablo 31’ de yapılan çalışmada katılımcıların Eşlik dersi öğretim süreci sonunda notasıyla ilk defa karşılaştıkları (deşifre) bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano ile eşlik yapabilme açısından kendilerini yeterli bulup bulmadıklarına yönelik görüşleri incelenmiştir. Katılımcıların %4,3’ü hiç yeterli bulmadığını, %23,9’u çok az yeterli bulduğunu, %34,8’i kısmen yeterli bulduğunu %30,4’ü büyük ölçüde yeterli bulduğunu ve %6,5’i ise tamamen yeterli bulduğunu belirtmiştir. İlgili tabloda katılımcıların toplam %65,2’sinde Eşlik dersi öğretim süreci sonunda notasıyla ilk defa karşılaştıkları (deşifre) bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano ile eşlik yapabilme açısından kendilerini kısmen yeterli buldukları görüşü ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda, katılımcıların yarısından fazlasının Eşlik dersi öğretim süreci sonunda notasıyla ilk defa karşılaştıkları (deşifre) bir

parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano ile eşlik yapabilme açısından kendilerini kısmen yeterli buldukları görüşü ortaya çıkmıştır denilebilir.

Tablo 32

Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Gördüğünüz Bir Parçaya (Okul Şarkıları, Marşlar vb.) Doğaçlama Piyano Eşliği Yapabilme Açısından Kendinizi Ne Ölçüde Yeterli Görüyorsunuz?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	4,3
çok az	13	28,3
Kısmen	20	43,5
büyük ölçüde	6	13,0
Tamamen	5	10,9
Toplam	46	100,0

Tablo 32' de yapılan çalışmada katılımcıların Eşlik dersi öğretim süreci sonunda gördükleri bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) doğaçlama piyano eşliği yapabilme açısından kendilerini yeterli bulup bulmadıklarına yönelik görüşleri incelenmiştir. Katılımcıların %4,3'ü hiç yeterli bulmadığını, %28,3'ü çok az yeterli bulduğunu, %43,5'i kısmen yeterli bulduğunu, %13,0'ı büyük ölçüde yeterli bulduğunu ve %10,9'u ise tamamen yeterli bulduğunu belirtmiştir. Tabloya göre katılımcıların toplam %71,8'inde Eşlik dersi öğretim süreci sonunda gördükleri bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) doğaçlama piyano eşliği yapabilme açısından kendilerini yeterli bulmadıkları görüşü ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkılarak katılımcıların yarısından fazlasının Eşlik dersi öğretim süreci sonunda gördükleri bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) doğaçlama piyano eşliği yapabilme açısından kendilerini büyük ölçüde yeterli bulmadıkları görüşü ortaya çıkmıştır denilebilir.

Tablo 33

Bir Parçayı (Okul Şarkıları, Marşlar vb.) Başka Bir Notaya Aktarma (Transpoze) Açısından Kendinizi Ne Ölçüde Yeterli Görüyorsunuz?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	8,7
çok az	17	37,0
Kısmen	16	34,8
büyük ölçüde	6	13,0
Tamamen	3	6,5
Toplam	46	100,0

Tablo 33' de yapılan çalışmada katılımcıların bir parçayı (okul şarkıları, marşlar vb.) başka bir notaya aktarma (transpoze) açısından kendilerini yeterli bulup bulmadıklarına yönelik görüşleri incelenmiştir. Katılımcıların %8,7'si hiç yeterli bulmadığını, %37,0'ı çok az yeterli bulduğunu, %34,8'i kısmen yeterli bulduğunu %13,0'ı büyük ölçüde yeterli bulduğunu ve %6,5'i ise tamamen yeterli bulduğunu belirtmiştir. Tabloya göre katılımcıların toplam %45,7'sinde bir parçayı (okul şarkıları, marşlar vb.) başka bir notaya aktarma (transpoze) açısından kendilerini yeterli bulmadıkları görüşü ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkılarak katılımcıların büyük çoğunluğunun bir parçayı (okul şarkıları, marşlar vb.) başka bir notaya aktarma (transpoze) açısından kendilerini yeterli bulmadıkları görüşü ortaya çıkmıştır denilebilir.

Tablo 34

Eşlik Dersinde Edinilen Eşikleme Bilgi ve Becerilerini Öğretmenlik Uygulaması (Staj) Sürecinde Etkili Bir Biçimde Kullanabiliyor Musunuz?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	3	6,5
çok az	10	21,7
Kısmen	10	21,7
büyük ölçüde	16	34,8
Tamamen	7	15,2
Toplam	46	100,0

Tablo 34' de yapılan çalışmada katılımcıların Eşlik dersinde edinilen eşikleme bilgi ve becerilerini Öğretmenlik Uygulaması (staj) sürecinde etkili bir biçimde kullanıp

kullanamadıklarına yönelik görüşleri incelenmiştir. Katılımcıların %6,5'i hiç kullanmadığını, %21,7'si çok az kullandığını, %21,7'si kısmen kullandığını, %34,8'i büyük ölçüde kullandığını ve %15,2'si ise tamamen kullandığını belirtmiştir. İlgili tabloda katılımcıların toplam %50'sinde Eşlik dersinde edinilen eşikleme bilgi ve becerilerini Öğretmenlik Uygulaması (staj) sürecinde etkili bir biçimde büyük ölçüde kullandıkları görüşünde oldukları ortaya çıkmıştır. Genel olarak katılımcılar Eşlik dersinde edinilen eşikleme bilgi ve becerilerini Öğretmenlik Uygulaması (staj) sürecinde etkili bir biçimde kullanabildiklerini ifade etmişlerdir denilebilir.

Altıncı alt probleme ait hipotez;

H₁₆: Dördüncü sınıf öğrencilerinin eşlik dersi öğretim süreci sonunda elde ettikleri bireysel donanımları hakkındaki görüşleri arasında anlamlı fark vardır, şeklinde kurulmuştur.

Yapılan test sonucunda Fisherexact test =0.000 olarak çıkmış olup %95 olasılıkla, öğrencilerin görüşleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Altıncı alt hipoteze ait öğrenci görüşlerinin yer aldığı dağılımı gösterir tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 35
Altıncı Alt Probleme Ait Dağılım

	Frekans (f)	Yüzde (%)
çok az	14	30,4
Kısmen	21	45,7
büyük ölçüde	8	17,4
tamamen	3	6,5
Toplam	46	100,0

Yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrencilerin %76,1'inin, eşlik dersi öğretim süreci sonunda elde ettikleri bireysel donanımları hakkındaki görüşleri yetersiz olarak ortaya çıkmıştır.

5.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Sorulan Anket Sorularından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde “ Dördüncü sınıf öğrencilerinin Eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuarın yeterliliği hakkındaki görüşleri nelerdir?” alt problemine

yönelik sorulara cevap aranmıştır. Öncelikle anket formunda yer alan 29-31 arasındaki sorulara ait öğrenci görüşleri tablolar halinde sunulmuş, daha sonra yedinci alt probleme ait olarak kurulan hipotezler test edilmiştir.

Tablo 36

Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Herhangi Bir Repertuar Oluşturdunuz Mu?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	17	37,0
Hayır	29	63,0
Toplam	46	100,0

Tablo 36'ya göre çalışmada yer alan katılımcıların %37,0'ı Eşlik dersi öğretim süreci sonunda herhangi bir repertuar oluşturduklarını ifade ederken, katılımcıların %63,0'ı ise Eşlik dersi öğretim süreci sonunda herhangi bir repertuar oluşturmadıklarını ifade etmiştir.

Tablo 37

Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Oluşturulan Repertuar Sizce Ne Ölçüde Yeterlidir

	Frekans (f)	Yüzde (%)
soru 29 hayır	29	63,0
Hiç	1	2,2
çok az	4	8,7
Kısmen	7	15,2
büyük ölçüde	5	10,9
Toplam	46	100,0

Tablo 37'de katılımcılara “eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuar sizce ne ölçüde yeterlidir” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcılardan “Eşlik Dersi Öğretim Süreci Sonunda Herhangi Bir Repertuar Oluşturdunuz Mu?” sorusuna hayır cevabı verenlerin “eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuar sizce ne ölçüde yeterlidir” sorusuna cevap vermemeleri istenmiştir. Dolayısı ile “eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuar sizce ne ölçüde yeterlidir” sorusuna cevap verenlerin %2,2'si eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuar hiç yereli olmadığını, %8,7'si çok az yeterli olduğunu, %15,2'si kısmen yeterli olduğunu ve 10,9' u büyük ölçüde yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Genel olarak katılımcıların önemli bir kısmının eşlik dersi

öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuarın büyük ölçüde yeterli olmadığı görüşünde oldukları ortaya çıkmıştır denilebilir.

Tablo 38.

İleriki Meslek Yaşantınızda Kullanabileceğiniz Bir Repertuara Sahip Misiniz?

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	4,3
çok az	15	32,6
Kısmen	20	43,5
büyük ölçüde	7	15,2
tamamen	2	4,3
Total	46	100,0

Tablo 38' de yapılan çalışmada katılımcıların ileriki meslek yaşantılarında kullanabilecekleri bir repertuara sahip olup olmadıklarına yönelik görüşleri incelenmiştir. Buna göre katılımcıların %4,3'ü hiç sahip olmadığını, %32,6'sı çok az sahip olduğunu, %43,5'i kısmen sahip olduğunu, %15,2'si büyük ölçüde sahip olduğunu, %4,2'si ise tamamen sahip olduğunu belirtmiştir. İlgili tabloda katılımcıların toplam %76,1'inde ileriki meslek yaşantılarında kullanabilecekleri bir repertuara büyük ölçüde sahip olmadıkları görüşünde oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Genel olarak katılımcıların büyük çoğunluğu ileriki meslek yaşantılarında kullanabilecekleri bir repertuara sahip olup olmadıklarını ifade etmişlerdir diyebiliriz.

Yedinci alt probleme ait hipotez;

H₁₇: Dördüncü sınıf öğrencilerinin Eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuarın yeterliliği arasında anlamlı fark vardır, şeklinde kurulmuştur. Çalışmada bu hipotez iki ayrı alt hipotezle test edilmiştir. İlk hipotez eşlik ders öğretim süreci boyunca her hangi bir repertuar oluşturduğum (Tablo 38) diyen öğrencilere yönelik kurulmuş olup, yapılan test sonucunda Fisherexact test = 0,255olarak çıkmış olup %95 olasılıkla, öğrencilerin oluşturulan repertuarın yeterliliği konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark çıkmamıştır. İfade edilen öğrencilere ait öğrenci görüşlerinin yer aldığı dağılımı gösterir tablo anlamlı olmamakla birlikte aşağıda sunulmuştur (17 öğrenci dikkate alınmıştır).

Tablo 39
Yedinci Alt Probleme Ait Dağılım Tablosu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	1	5,9
Çok az	4	23,5
kısmen	7	41,2
büyük ölçüde	5	29,4
Toplam	17	100,0

Yukarıdaki tablo incelendiğinde öğrencilerin %41,2'sinin, eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuarın kısmen yeterli olduğu belirlenmiştir.

İlgili alt boyuta yönelik ikinci test, öğrencilerin ileriki meslek yaşantınızda kullanabileceğiniz bir repertuara sahip misiniz sorusuna verilen görüşlere yönelik yapılmıştır. İlgili test sonucunda Fisherexact test=0,000 olarak olarak çıkmış olup %95 olasılıkla, öğrencilerin meslek yaşantılarında kullanabilecekleri bir repertuara sahip olmalarına yönelik görüşleri arasındaki fark anlamlı çıkmıştır. İfade edilen görüşe yönelik tablo, Tablo 39 da sunulmuştur.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndaki eşlik dersine yönelik dördüncü sınıf öğrencilerinin görüşlerini almak üzere uygulanan anket sonucunda, verilerin çözümlenmesi ile elde edilen bulgular ve yorumlar doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

- Veriler sonucunda müzik eğitimi anabilim dallarında eşlik dersinin dönem süresinin ve haftalık ders saati süresinin yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır.
- Eşlik dersinde verilen çalışmaların öğrenci seviyesine büyük ölçüde uygun olduğu saptanmıştır.
- Eşlik dersinin Batı müziği çeşitliliği açısından kısmen yeterli olduğu, Türk müziği çeşitliliği açısından ise yeterli olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.
- Eşlik dersinde seçilen parçaların ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin düzeyine büyük ölçüde uygun olduğu ortaya çıkmıştır.
- Eşlik dersinde verilen teorik çalışmalar kısmen yeterli iken, eşlik dersinde verilen uygulamalı çalışmaların yeterli olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.
- Eşlik dersinde verilen teorik çalışmaların uygulamalı çalışma düzeyine genel olarak aktarılabilirdiği görülmüştür.
- Eşlik dersinde yapılan uygulamalı etkinlikler sırasında bir öğrenciye düşen sürenin yeterli olmadığı saptanmıştır.

- Eşlik dersinde yapılan etkinliklerin, öğrencide kazandırılması beklenen hedef davranışlar için yeterli olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.
- Eşlik dersi ile piyano dersinin büyük ölçüde paralellik gösterdiği bu doğrultuda verilen piyano eğitiminin içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerileri geliştirdiği, geliştirilen bu becerilerin yeterli ölçüde eşlik çalmaya aktarılabildiği ortaya çıkmıştır.
- Eşlik dersi ile armoni ve eşikleme dersinin büyük ölçüde paralellik gösterdiği bu doğrultuda verilen armoni ve eşikleme eğitiminin içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerileri geliştirdiği, geliştirilen bu becerilerin yeterli ölçüde eşlik çalmaya aktarılabildiği ortaya çıkmıştır.
- Yapılan araştırmada katılımcıların %21,7'sinin eşlik dersinde sürekli ve düzenli olarak metod kullandıkları, %78,3'ünün ise eşlik dersinde sürekli ve düzenli olarak bir metod kullanmadıkları ortaya çıkmıştır. Metod kullanan öğrencilerin bu metodları eşlik dersi için yeterli bulmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.
- Eşlik dersi öğretim süreci sonunda katılımcıların bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano eşliği yazabilme açısından ve notasıyla ilk defa karşılaştıkları (deşifre) bir parçaya piyano ile eşlik yapabilme açısından yeterli olmadıkları ortaya çıkmıştır.
- Eşlik dersi öğretim süreci sonunda katılımcıların karşılaştıkları bir parçayı (okul şarkıları, marşlar vb.) başka bir notaya aktarma (transpoze) açısından kendilerini yeterli bulmadıkları, gördükleri bir parçaya doğaçlama piyano eşliği yapabilme açısından yeterli olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.
- Eşlik dersinde edinilen eşikleme bilgi ve becerilerinin öğretmenlik uygulaması (staj) sürecinde etkili bir biçimde kullanıldığı saptanmıştır.
- Yapılan araştırmada katılımcıların %37,0'ı eşlik dersi öğretim süreci sonunda bir repertuar oluştururken, katılımcıların %63,0'ı herhangi bir repertuar oluşturmadığı ortaya çıkmıştır. Repertuara sahip olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun oluşturdukları repertuarı kısmen yeterli buldukları tespit edilmiştir.
- Katılımcıların ileriki meslek yaşantılarında kullanabilecekleri bir repertuara büyük ölçüde sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

6.2. Öneriler

- Müzik eğitimi anabilim dallarında verilen eşlik dersi öğretim süreci sonunda daha donanımlı öğrenciler yetiştirilebilmesi ve dersin daha verimli olabilmesi açısından dönemlik ve haftalık ders saati süresinin arttırılması konusunda gerekli düzenlemeler yapılmasının önem arz ettiği düşünülmektedir.
- Eşlik dersinde sürekli ve düzenli olarak kullanılacak, öğrencide kazandırılması beklenen hedef davranışlara yönelik temel bilgi ve becerilerin kazandırılacağı teorik bilgilerin, etkinliklerin, etütlerin, çeşitli müzik türlerini kapsayan alıştırmaların yer aldığı bir metod yazılması ve akademisyenlerin bu konuda teşvik edilmesi önerilir.
- Eşlik dersine ayrılan süre arttırılarak derste verilen teorik ve uygulamalı çalışmaların yeterli düzeye getirilmesi ve derste yapılan uygulamalı etkinlikler sırasında bir öğrenciye düşen süresinin yeterliliği ve eşitliğinin sağlanmasına yönelik düzenlemeler yapılarak dersin daha küçük öğrenci gruplarıyla işlenmesi önerilir.
- Öğrencide kazandırılması istenilen hedef davranışlar derste yapılan etkinlikler çeşitlendirilerek ve değişik kaynaklarla desteklenerek yeterli hale getirilmelidir.
- Eşlik dersinin paralellik göstermiş olduğu Piyano eğitimi, Armoni ve Eşlikleme, Müziksel İşitme Okuma ve Yazma gibi derslerin programları birbirlerine alt yapı oluşturacak ve birbirlerini destekleyecek şekilde yapılması önerilir.
- Armoni ve Eşlikleme ile birbirlerine alt yapı oluşturarak paralellik gösteren derslerin sürekliliği konusunda gerekli program değişikliği yapılmalıdır.
- Müzik öğretmeni adaylarının, bir parçaya piyano eşliği yazabilme, parçayı deşifre edebilme, karşılaştıkları bir parçayı transpoze edebilme ve parçaya doğaçlama piyano eşliği yapabilme açısından kendilerini geliştirmek için, eşlik dersi ile paralellik gösteren diğer derslerin gerektirdiği bilgi ve beceri düzeyine ulaşmış olmaları, ders dışında da bireysel olarak vakit ayırıp kendilerini donanımlı hale getirmeleri önerilir.
- Piyano eğitimi dersinin dönem ve ders saati süresi arttırılarak dersin içeriğinde piyano ile eşlik yapabilmeye yönelik daha fazla vakit ayrılması sağlanmalıdır.
- Piyano ile eşlik çalma, teorik ve uygulamalı bilgi ve becerinin yanı sıra yaratıcılık gerektiren bir alandır. Müzik öğretmeni adaylarının yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları ve bu yönde teşvik edilmeleri önerilir.

- Müzik ğretmeni adaylarının geniş bir repertuar edinmeleri için alan araştırması yapılarak müzik ğretmenlerinin en çok kullandıkları okul şarkıları, marşlar vb. parçalar tespit edilmeli, tespit edilen bu parçalara uzman kişiler tarafından piyano eşliği yazılarak bir repertuar kitabı oluşturulması sağlanmalıdır.
- Müzik ğretmenlerinin faydalanması açısından ilköğretim ve orta ğretim müzik ders kitaplarındaki parçalara uzman kişiler tarafından piyano eşlik modelleri yazılması önerilir.

KAYNAKLAR

- Aydiner, M. (2008). *Piyano eğitiminde makamsal yapıdaki eserlerin seslendirilmesinde karşılaşılan teknik güçlükler ve model önerileri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bilgin, S. &Şaktanlı, C. S. (2007). Okul şarkılarının piyano ile eşliklenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 130-133.
- Bilgin, S. (1998). *İlköğretim okullarının ikinci kademesinde müzik eğitiminde kullanılan şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi çıkışlı müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Buyurgan, S. & Buyurgan, U. (2012). *Sanat eğitimi ve öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkuner, S. (2007). *Türkiye’de Anadolu güzel sanatlar liseleri (yaylı çalgılar) bireysel çalgı eğitim i dersinde piyano eşlikli çalışmalara ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dağdeviren, M. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyanoda eşlik öğretimi*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu’nda sunulmuş bildiri, Denizli.
- Demirci, B. (2006). *İlköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının uygulamadaki görünümüne yönelik değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Durmaz, G. (2009). *Eşlik dersinin öğrencilerin piyano eşlik becerilerinin gelişimi üzerindeki etkileri (Gazi Eğitim Fakültesi örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Ercan, N. (1990). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi. *Orkestra Aylık Müzik Dergisi*, 203, 31-37.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Yelkenetepe.
- Fidan, N. (1998). *Eğitime giriş*. İstanbul: Alkım.
- Gökaydın, N. (1990). *Eğitimde tasarım ve görsel algı*. Ankara: Sedir.
- Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. (4. Basım) Ankara: Asil.
- Kalkanoglu, B. (2007). *Okul şarkılarının müzik öğretmenlerinin bilgi ve beceri düzeyine göre piyano ile eşliklenmesine yönelik bir model önerisi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Konakcı, N. (2010). *Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kurtuldu, K. (2005). *Bilgiyi işleme modeline dayalı öğrenmenin piyano eğitimi açısından değerlendirilmesi*. Müzik Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kayseri.
- Kutluk, Ö. (1996). *Okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme becerisinin geliştirilmesi üzerine bir çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Küçük, D. P. (2014). Müzik öğretmeni adaylarının bakışı ile eşlik çalma dersinin değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 198-214.
- Petenkaya, S. (2006). *Piyano öğrencilerinin barok dönem süslemelerine ilişkin bilgi ve performans düzeylerinin saptanması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Piji, D. (2007). Müzik öğretmeni adaylarına yönelik piyano ile eşlik alanında yeterlik algısı ölçeği'nin geliştirilmesi. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26(26), 111-132.
- Say, A. (1985). *Müzik ansiklopedisi*. (2. Cilt) Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Say, A. (2001). *Müziğin kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

- Say, A. (2010). *Müzik ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Tezcan, M. (1996). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Feryal.
- Tuğcular, E. (1992). *Türkiye’de müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi bölümlerinde aldıkları çalgı eğitiminin müzik öğretmenliklerine yansımaları*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tunç, T. (2009). *Müzik öğretmenliği programı anabilim dallarında uygulanan armoni-kontrpuan-eşlik derslerinde piyanonun kullanabilme durumunun incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uçan, A. (1996). *İnsan ve müzik, insan ve sanat eğitimi*(2. Basım) Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve müzik, insan ve sanat eğitimi*. Ankara: Evrensel.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi, temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye’deki durum*. Ankara: Evrensel.
- Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi, temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye’deki durum* (4. Basım). Ankara: Arkadaş.
- Yağışan, N. (2008). *Keman çalmanın biyomekanik analizi*. Konya: Eğitim.
- Yönetken, H. B. (1996). *Müzik öğretimi, okulda çalgı sorunu ve çalgısal müzik etkinlikleri*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Yüksek Öğretim Kurumu.(2018). *Müzik öğretmenliği lisans programı*.https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen_YetistirmeLisansProgramlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdfsayfasından erişilmiştir.
- Zuckmayer, E., Cangal, N. & Atalay, A. (1976). *Müzik teorisi*. Yayıncı Açık Yüksek Öğretim Dairesi Eğitim Enstitüleri Müzik Bölümü, Ankara.

EKLER

EK 1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf ğrencilerinin Eşlik Dersine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi (Gazi niversitesi rneklemi) Anket Formu

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Yüksek Lisans ğrencisi

Kardelen Yıldırım

Bu anket, Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf ğrencilerinin eşlik dersine yönelik görüşlerinin incelenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmanın, siz müzik ğretmeni adaylarının ileriki meslek yaşantısına katkı sağlayacak nitelikte olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle vereceğiniz yanıtlar araştırmanın doğru verilerle sonuca ulaşmasında önemli bir yer tutacaktır. Bu anketle elde edilecek veriler yalnız bu araştırma için kullanılacak ve anketi cevaplayanlara dair her türlü bilgi gizli tutulacaktır. Anketin amacına ulaşması ve araştırmanın gerçek verilere dayandırılması açısından soruları eksiksiz ve içtenlikle cevaplamanızı rica eder, ilgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Araştırmacı
Kardelen Yıldırım

ANKET SORULARI

- 1) Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Eşlik dersini kaç dönem aldınız?
 1 dönem
 2 dönem
 3 dönem
 4 dönem
- 2) Almış olduğunuz Eşlik dersinin dönem süresi sizce yeterli midir?
 Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 3) Sizce Eşlik dersi kaç dönem olmalıdır?
 1 dönem
 2 dönem
 3 dönem
 4 dönem
- 4) Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Eşlik dersini haftada kaç saat aldınız?
 1 saat
 2 saat
 3 saat
 4 saat
- 5) Almış olduğunuz Eşlik dersinin haftalık ders saati süresi sizce yeterli midir?
 Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 6) Sizce Eşlik dersi haftada kaç saat olmalıdır?
 1 saat
 2 saat
 3 saat
 4 saat
- 7) Eşlik dersinde verilen çalışmalar seviyenize uygun mudur?
 Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

- 8) Eşlik dersinde verilen parçalar Batı Müziği çeşitliliği açısından yeterli midir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 9) Eşlik dersinde verilen parçalar Türk Müziği çeşitliliği açısından yeterli midir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 10) Eşlik dersinde seçilen parçalar ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğretililecek düzeyde midir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 11) Eşlik dersinde verilen teorik çalışmalar sizce yeterli midir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 12) Eşlik dersinde verilen uygulamalı çalışmalar sizce yeterli midir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 13) Derste verilen teorik çalışmalarını uygulamalı çalışma düzeyine aktarabiliyor musunuz?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 14) Eşlik dersinde yapılan uygulamalı etkinlikler sırasında bir öğrenciye düşen süre sizce yeterli midir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

- 15) Derste uygulanması beklenen etkinlikler eşlik yapabilme hedef ve davranışları kazandırmada sizce ne ölçüde yeterlidir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 16) Sizce Piyano dersi ile Eşlik dersi ne ölçüde paralellik göstermektedir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 17) Aldığınız Piyano eğitimi içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerilerinizi geliştirmede sizce yeterli mi?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 18) Piyano eğitiminde kazandığınız bilgi ve becerileri Eşlik dersinde ne ölçüde uygulayabiliyorsunuz?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 19) Sizce Armoni-Kontrpuan-Eşlik dersi ile Eşlik Çalma dersi ne ölçüde paralellik göstermektedir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 20) Aldığınız Armoni-Kontrpuan-Eşlik eğitimi içerik ve kapsam bakımından eşlik çalmaya yönelik bilgi ve becerilerinizi geliştirmede sizce yeterli mi?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

- 21) Armoni-Kontrpuan-Eşlik eğitiminde kazandığınız bilgi ve becerileri Eşlik dersinde ne ölçüde uygulayabiliyorsunuz?
- Tamamen
 - Büyük ölçüde
 - Kısmen
 - Çok az
 - Hiç
- 22) Eşlik dersinde sürekli ve düzenli olarak kullandığınız bir metod var mı? (cevabınız “hayır” ise 24.soruya geçiniz.)
- Evet
 - Hayır
- 23) Eşlik dersinde kullanılan öğretim metodları sizce ne ölçüde yeterlidir?
- Tamamen
 - Büyük ölçüde
 - Kısmen
 - Çok az
 - Hiç
- 24) Eşlik dersi öğretim süreci sonunda notasıyla ilk defa karşılaştığınız (deşifre) bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano ile eşlik yapabilme açısından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
- Tamamen
 - Büyük ölçüde
 - Kısmen
 - Çok az
 - Hiç
- 25) Eşlik dersi öğretim süreci sonunda bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) piyano eşliği yazabilme açısından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
- Tamamen
 - Büyük ölçüde
 - Kısmen
 - Çok az
 - Hiç
- 26) Eşlik dersi öğretim süreci sonunda gördüğünüz bir parçaya (okul şarkıları, marşlar vb.) doğaçlama piyano eşliği yapabilme açısından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
- Tamamen
 - Büyük ölçüde
 - Kısmen
 - Çok az
 - Hiç

- 27) Bir parçayı (okul şarkıları, marşlar vb.) başka bir notaya aktarma (transpoze) açısından kendinizi ne ölçüde yeterli görüyorsunuz?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 28) Eşlik dersinde edinilen eşikleme bilgi ve becerilerini Öğretmenlik Uygulaması (staj) sürecinde etkili bir biçimde kullanabiliyor musunuz?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 29) Eşlik dersi öğretim süreci sonunda herhangi bir repertuar oluşturduunuz mu? (cevabınız evet ise 30.soruya, cevabınız hayır ise 31.soruya geçiniz.)
- Evet
 Hayır
- 30) Eşlik dersi öğretim süreci sonunda oluşturulan repertuar sizce ne ölçüde yeterlidir?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç
- 31) İleriki meslek yaşantınızda kullanabileceğiniz bir repertuara sahip misiniz?
- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..